

JOHDANTO

Hyvä lukija, aloin muistelemaan, harrastukseeni liittyviä tarinoita ja tapahtumia. Geeniperimästä johtuen tarinat poikkeavat rönsyilemään kauaskin harrastuksistani. Annettakoon anteeksi geeniperimälleni.

Toinen seikka mikä saa kirjoittamaan, on tämä varsinainen kirjoittaminen. Se on hyvin haasteellista itselleen, että saako kouluja käymätön aikaiseksi ymmärrettäviä lauseita tekstimuodossa ja tuoduksi ajatuksensa rehevässä jouhevuudessaan.

Yksi seikka mikä antaa suurta haastetta kirjoitettaessa on, että välttyisi ylitsepusuavalta itsekehulta. Jos kovin narstistiseksi heittäytyy, tuskin se ketään kiinnostaa, kun, jos, ehkä, jo kirjoitettaessa itseäänkin iljettää.

KIITÄN

kaikkia solisteja, soittajia, bändejä, harmonikkakerhoa, kuoroja, yhteislaulajia, Kajarin porukkaa, ym. että olen saanut teidän kanssanne touhuta ja vielä tärkeämpänä, harjoitella teidän kanssanne.

Kiitän myös työnantajaani pitkästä vakituisesta työstä, joka on mahdollistanut harrastukseni, kuin myös perheemme toimeentulon. Kiitos myös entisille työkavereille ja niille tuhansille, sähkölaitoksen asioissa palvelemilleni asiakkaille.

Tärkeintä on aina ollut musiikin harjoittelu, ei niinkään esiintyminen, koska harjoittelu on sitä harrastamista, jossa rentoutuu, kuin on muutakin kuin leipätyö.

Varsinaiset musiikkiesitykset ovat usein hetkessä ohikiitäviä hetkiä ja jännityksellään maustettuja. Tai luistelua kärryn kanssa, räntäsateessa keikkareissuilla.

Harjoittelu, ainakin bändillä, vaatii motivaatiokseen esiintymisen, että touhu otettaisiin tosissaan.

Ja toisaalta, George Malmsten vinkkasi, ”Se on harjoituksen puutetta jos jännittää.” Mukanaolo jossain kokoonpanossa, pitää mielen virkkuna ja luo innostusta varsinaisen arkityön tekemiseen.

Myös musiikkiin liittyvien tarvikkeiden teko ja kunnossapito ovat olleet hyvin mieluisia puuhasteluja. Skiffle-bändi Harmittomat on antanut tähän mainion haasteen, vain mielikuvitus värkkäyksissä on rajana. Piuhojen ja blugien tinaukset ovat niitä miesten ”nypläys kutimia”, joissa hermo lepää.

Mielenkiintoinen surffailu verkkokauppojen soitinosastoilla, myös laittaa kuolat valumaan, kun voi käänneellä ja zuumailla soittimia eri kulmista. Siis kauneutta katsojan silmään.

On muistettava, että monella muulla on moninkertainen määrä keikkakokemuksia, kuin myös osaamista. Eikä niistä kirjoittele mitään. Tuskin minun keikkojeni kokonaismäärä tuhansiin yltää. Sadoissa vielä ollaan, joka ei meinaa mitään tähän kirjoitteluharrastukseen. Edelleenkin virta on säilynyt ja jonkinmoiset soitannot jatkuvat.

Jätin vuorosanoissa tarkoituksella muutamia ”oikosanoja”, kuin murretta, vaikka murteen lukeminen on kauheinta slangia, lähes esperantoon verrattavissa. Olen sitä mieltä, että puhua voi murteella, kunhan ei kirjoita.

Siispä, Suomen kieltä suomalaisille, vailla kielioppikrumeluureja.

Teksteissäni käytän ihmisistäkin sanaa ”se”, kun se on puhekieltä, en kuitenkaan eläimistä ”Hän”, jota kuulee ”hienojen” ihmisten käyttävän.

Musiikin muisti

Mikä se on? Sen kun tietäisi? Oletetaan:

Musiikki tallentuu ihmisessä samaan paikkaan mihin muukin entisaika. Kuullessaan esim. nuoruusajan biisin tulee välittömästi mieleen mitä muuta merkittävää tuolloin tapahtui. Siis nostalgiaa, se vaikuttaa aina yhtä positiivisesti, huolimatta nuoruuden taloudellisista puutteista. Ilmeisesti nuoruuden muistot kultaantuvat iän myötä ja olihan se hieno tunne kun silloin askel vain päivä, päivältä piteni.

Mistä musiikki kohdallani alkoi?

Kaikki alkoi tietenkin niin, kuin muillakin, lapsuudesta. Oletan ,että äitini, minua odottaessaan hyräili jotain ja lapsuudessani hän aina lauloi tai hyräili jotain melodiasia. Sieltä se ilmeisesti juontaa. Musiikki tarttuu, kuin puhekin, kuuntelemalla.

Ollessani noin viiden tai kuuden vuoden ikäinen, äitini otti minut mukaan vierailulle tätini perheen luokse, Temperille. Simo oli minun ikäinen ja sekin meitä yhdisti. Mutta, mutta heillä oli siellä jossain välikamarissa harmooni ja se oli se tärkein juttu, minkä vuoksi halusin lähteä äitini mukaan.

Menin aina sen soittimen luo, kun olimme kylässä. Ne koskettimet jotenkin menivät niin voimakkaasti ymmärrykseni yli. Kaksi mustaa, sitten väli ettei mustia ja sitten kolme mustaa??

Lahjakkuudesta voisi kysyä niinkin: ”Onko se lahjakkuutta, että on asiasta kiinnostunut ja viitsii paneutua ahkerasti harjoitellen?”

Vain tuollaiset lahjat minulle on annettu. Toisaalta, tietenkin on eduksi jos osaa laskea neljään myös taukojen aikana. Se on se lahja, että on kiinnostunut, kaikki muu pitää harjoitella.

Musiikki ja suutarikone

Eräänä iltapäivänä äitini kysyy minulta:

-”Vietkö nuo kengät Feetulle”, Feetu oli suutari Siipolanmäellä,

Kysy häneltä:

- Saako ne heti mukaan, kun pitäisi olla aamulla kouluun?”

Meitä sisaria oli seitsemän pöydässä yhtä aikaa, kaikkiaan elossa yhdeksän, vanhimmat jo maailmalla. Kaikkiaan meitä on syntynyt 12 Kolme poikaa oli kuollut pienenä. Tulirokko, tai muut taudit, heidät oli vienyt.

Menen Feetulle (oikea nimi oli Frederik Pihlaja) kysyen voinko saada ne mukaan? Johon hän vastaa:

- Istuppa siihen vanhalle suutarinjakkaralle, ompelen nämät kengät ensin.

Jakkara oli mitä parhain istumiseen, ajattelin ”tässähän voisi vaikka pieraista ja haju menisi raosta pönttöön”, suutarin istuinhan oli keskeltä halki.

Ompelukonetta kuunnellen istuin, en muista tuliko pieruja.

Se on siinä. Sisälläni oli sykkinyt jo vaikka kuinka kauan 1/8 syke (beatin haikka) ja tämä nahkaompeleminen toi sen sykkeen esille, kummallista kun beat-rytmistä ei tiedetty mitään. Muistutettakoon että mitään muuta musiikkia ei ollut silloin.(edelleenkin ta-ku,-ta-ku kiehto) Tai oli vähinsä radiosta, jos vain sai kuunnella. Sitä oli tärkeämpääkin tekemistä.

Kotonani kuunnellessamme jotain lauaintain toivottuja, tai muuta kahdeksan kärjessä, kaleidoskooppia, musaohjelmaa radio tökättiin kiinni ilman vaihteita”Mitä se tuokin tuossa huutaa” Eikä muita vaihtoehtoja ollut. Ilmeisesti sotien räjähdykset olivat altistaneet isäni korvat melulle.

Työtä ja työtä aamusta iltaan.

Köyhyydestä huolimatta

Musiikki ei antanut sielulle rauhaa vaan se laittoi ”Haasteita jostain syystä”?

Oli vuosi 1957 elämässä aukesi uusi ovi, mihin? Betonin maailmaan. ”Mitä se on”?

”Meidän tulee peljätä. ja”.....jne. Niin, seitsemän vuotta vanhan ja uuden testamentin kertausta. Kyllä hyvin tiesi milloin on jouluku, tai pääsiäinen. Pohjankylän koulu, se vanha kaksikerroksinen, puutyö- ja metalliluokka alimmaisessa kolmannessa, otettiin käyttöön silloin syksyllä.. Vuosi oli 1957 **jees**, olin silloin menossa neljännelle, koulu oli aivan loistava. Porakaivovesikin suihkusi suoraan suuhun suuttimesta, ei tarvinnut mukista hörppiä, vipua vain väänäsi. Myöhemmin veden laatu todettiin kelvottomaksi juomiseen, johtuen huonosta ph-arvosta, sanottiin että se on alunaista. Koulu oli kaikin päin hulppea, verraten edellisen lukuvuoden ”Kalajon kouluun”, se oli ahdas kun meitä taisi olla nelisenkymmentä 3- ja 4 luokkalaista. Koulu oli entisestä omakotitalosta otettu koulukäyttöön (nykyisin omistaa Esko Piilola), kun meitä sotien jälkeen syntyneitä riitti, kaikista tilajärjestelyistä huolimatta kahdellekin tuurille koulunkäyntiin.

Urheilua ja kulttuuriakin pohjankylässä vähinsä harrastettiin, ettäkö millaista: Pesä- ja jalkapalloa, voimistelua oikeilla renkailla ja rekillä, tietenkin normaalia pomppimista ”haara-perus, haara-perus, Pekka mukaan, Pekka mukaan, joukosta ei saa jäädä kukaan”. Edellinen oli voimistelu open hokemaa.

Runon lausuntaa, piirissä pyörimistä mölähdyksiä päästellen, laulamista ja soittamista rytmisoittimin. (puukapulat, triangeli, maragasit, tampuriini)

Edelleenkin ihmettelen miksi meidät vietiin laulutunniksi alakertaan, nykyisin metalliluokka.

Sen akustiikka oli niin puinen, kuin vain lankunpäälattiasta voi kuvitella, siis aivan kauhia.

Yhteislauluissa tuntui kuin yksin olisi laulanut, niin ne lankunpäät ja kattovillat imivät kaiken äänen mitä ilmoille loihdittiin. Sehän olikin pajan kalkkeeseen tarkoitettu.

Olin laulamista kiinnostunut ja numeroni oli 1 - 4 luokilla 8 kunnes viidennen luokan ope sen pudotti 7:ään. Joka tappoi sen harrasteen kehittymisen täysin. Voi olla, että alemmilla oli noteerattu liian korkealle, mutta koko numero kerralla. Mielestäni puoliskankin pudotus olisi vihjannut, että parantaa pitäisi, jättämällä kuitenkin jonkinlaisen haasteen päälle. Ei aina käy yksiin onnenlahjat. Siihen aikaan opettaja oli korkeimmasta seuraava päätöksissään.

Ei hätä kuitenkaan ollut niin jatkuva, että se olisi tappanut innostuksen itse musiikkiin ja soittamiseen. Juntille ja minulle pukattiin pieni ksylofooni kummallekin, kuin myös nuotti ”Karjalainen vieraantervehdys”, vaikeusastetta siinä oli kun se vaadittiin kaksiäänisesti soittamaan. Mistä ope tiesi, että Juntilta ja minulta se saattaisi onnistua jotenkin.

Nykyuori kirjoittaisi kirjaimet E(V)VVK. Siis olihan kappale vähiten sopiva ksylofooneille. Tremoloja ei osattu soittaa, että aikalailta arvailua milloin toinen klinksauttaa, kun pitkiä nuotteja laulu on tulvillaan.

Meillä oli aikaa muistaakseni itsenäisyyspäivään saakka, jolloin oli koulun **virallinen** vihkiäisjuhla, sinne se pitäisi osata, vuosi 1957 itsenäisyyttä 40v ja samassa juhlassa koulun vihkiminen.

Saimme viedä soittopelit repuissa kotiin ja siellä opeteltiin musiikkioppia. Opettajana oli laulukirjan lopussa ollut musiikkioppi-osio, jossa käsiteltiin musiikin alkeita ja nuottien aika-arvoja ym.asiaan kuuluvaa. Myös yleisimmät soittimet oli kuvattuina siinä.

Tunsimme Juntin (Juha Siipola) kanssa toisemme ihan lapsuudesta saakka ja olimme siellä Siipolassa tehneet Faarille kaikenlaisia kolttosia. Joskus faari uhkasi meitä:

– Lyön kädellä jos vielä mulistatte mun puupinot.

Faarin tehtävänä oli pieniä kaikki talossa tarvittavat puut. Hän oli hyvin tarkka tekemisistään.

Faari oli Annan setä, joka oli kouluttanut Annan, Juntin äidin. Vastineeksi Anna oli luvannut Faarille, ikuisen asuinpaikan Siipolassa.

Jokaisen klapin faari mittasi ”rapumitalla” ennen pokalla poikki sahaamista. Myös pinot olivat kuin piironkeja ja nehän olivat hiukan huojuvia kun klapi oli vain kolmannes halosta. Ja näin ollen korkeat pinot kaatuivat vähästäkin kiipeilystä.

Ilmeisesti tuo ksylofoonien oppiminen lähensi meitä ”pelimanneja” lisää. Ja teos saatiin kuin saatiinkin soittokuntoon. Minä soitin ykköstä ja Juntti parempana nuottimiehenä kakkosta. Juntin isä Aukusti ”Aukko” oli mies- ja sekakuorossa laulajana ja ilmeisesti siellä reenattiin nuoteista ja Junttikin oli niitä seurailut. Hän oli minua kaikessa musikaalisuudessa paljonkin edellä, vaikka ei sitä mitenkään mitattukaan. Myöhemmin totesinkin hänelle, että jos treenaisit edes murto-osankaan, mitä minä joudun tekemään, olisit tämän seudun pitelemätön basisti. Siis tämä oli jo meidän tanssibändi aikaan. Hänellä oli hiukan kömpelö soittotekniikka, varsinkin oikean käden sormitekniikka.

Noista kellopelistoittimista mainittakoon, että ne olivat tuolloin, v.1957 ainoat soivat soittimet Pohjankylän koululla, jolla oppilaat saivat soittaa. Juhlasalissa oli matala Hellas-piano, joka oli aina lukossa. Joissakin luokissa oli harmooni, mutta silläkin soittaminen oli kiellettyä. Tietenkin riskillä välituntien aikaan niitä poljettiin. Muistan kuinka olin aina vapaaehtoinen järjestäjäksi, että voin livahtaa Nikupaavon luokkaan hiplaamaan harmoonia. Mielessä oli haave että kun joskus saisin jonkun oikean soittimen.

Koulun vihkiäisistä jäi päälle, että myöhemmin aloimme harrastaa yhdessä musisointia ja tykättiin toistemme huumorista ym.tyyleistä.

Juntti oli luonteeltaan äärimmäisen perfektionisti, vaikka näytti päällepäin että ”vedetään lonkalta vaan.”

Eräs hauska tarina tuli tuosta tarkkudesta mieleeni. Menin kävellen heille käymään.

Huomasin riihikenturalla, että hänellä on halkojen teko ja pinoaminen menossa. Pino oli jo parikymmentä metriä pitkä ja ajattelin että vilkaisen kuinka suoraan on tullut.

Huomaan että pino hiukan lenkoaa tielle päin. Ehkä vain kymmenkunta senttiä.

En malta olla siitä huomauttamatta, kysynkin:

- Mitä siinä pinoamisessa on hosuttu, kun noin mutkille on tullut? Johon hän:

- Älä valehtele, noinko on päässyt käymään, pitääpä tarkastaa.

Seuraavalla kerralla hän mainitsee:

- Sopis nyt käydä tarkastamassa se pino, ei pitäis enää krapata silmää.

Vilkaisen kotiin mennessäni ja huomaan että langalla se on sen oikaissut.

Seuraavalla kerralla kun tavataan hän kysyy, että joko se kelpaa.

Vastaan, että siinähan vaikka silmänsä tarkastaisi ja jatkan, ei kai tuolla muuta väliä ole, mutta aattelin mainita kun on noin tien vieressäkin.

Tuosta koulun vihkimisestä ilmeisesti kummallekin tuli kuin ”**velvollisuus**” niihin lukuisiin säästystilaisuuksiin siinä samassa koulussa, eri salissa kuitenkin. Emme tietenkään olleet niihin pyrkimässä. Silloin kun pyydettiin ja katsottiin että niistä suuremmista munauksista selvittää, niin ok.saadaan oppia ja esiitnymiskokemusta.

Kaikki muut Soilat-konsertit meni, kahdestaan aina jotenkin, viimeistä lukuunottamatta.

Junttilta katosi tolkku, että jos luvataan se pidetään.

Miehen valtasi hällä väliä ote. Olikohan kihlauksella vaikutusta asenteseen.

Koti ainakin oli kaikinpäin ihana ja turvallinen.

Viimeinen konsertti mihin hän ei joutunut kenraaliin oli vappu-konsertti -97. Olin aivan hiililyksissä, että missä se on kun ei vastaa kännykkäänsä. Hän oli kihlautunut edellisellä viikolla ja kihlajaisia oli lähdetty juhlimaan Poriin saakka, mistä morsian oli kotoisin.

Soitin Irvan Impalle, että olisiko mitään mahdollisuuksia lähteä kaveriksi. Onneksemme Imppa lupaa. Juntti soittaa iltapäivällä kertoen tilanteensa ja sanoo että kyllä hän täältä seitsemäksi ehtii, siihen varsinaiseen konserttiin. Johon sanon, että ei tarvitse tulla, olen jo hommannut basistin. Tähän loppui yhteinen, noin 40v kestänyt musisointi.

Juntille oli alkanut lähtölaskenta ja seuraavana keväänä veisattiin virsiä hänen haudalla. Hänen lähtönsä oli, kuin oman peheenjäsenen lähtö, niin hyvä kaveri hän oli kaikessa, ongelmastaan huolimatta.

Suru ja ikävä asusti minussa hyvinkin voimakkaana ja pitkään.

Kävin häntä viimeisenä lauantaina tk:ssa katsomassa. Hän pyytää:

- Voitaisko huomenna iltapäivällä soitella, olen kysynyt hoitajilta luvan, heidän mielestään tuossa aulassa olisi hyvä paikka soittokunnalle.

- Ota se Davoli (vahvistin) ja bassoni sieltä kamarista, kahto se piuha, että on kunnossa. Sanon, että hommaan vehkeet tänne ja luulen että kolme muutakin soittajaa tulee.

Tinailin oikean din-liittimen piuhaan, joka oli perinteisesti edelleenkin tulitikkuviritteinen.

Noin kahdeltatoista pyhänä soi puhelin ja tk:sta omainen ilmoittaa:

- Ei tarvitse tulla soittamaan, Juhalle on tullut lähtö yläkerran orkesteriin.

Juhan lähiomaiset pyytävät, että voitteko tulla muistotilaisuuteen esittämään kappaleen, ”On ihmeen hyvä kotiin tulla taas”. Vastaan, että kyllä tullaan. Laulu oli Juntin lempi kappaleita. Varsinkin ending, johon hän halusi soitettaman valitsemansa soinnut.

Soittamassa oli Juntin viimeisin kokoonpano ”Kylän pojat” **Arto Nauha** laulu, **Maija Nauha** piano, **Juhani Aksila** rummut, **Ipo Ikäheimo** kitara, **Arvi Jutila** urut, bassossa **Mikko Ulvi**.

Liikuttava esitys saatiin aikaiseksi.

Muutama sana Soilat-kuoron konserteista.

Niissä oli aina hyvin jännittynyt, kuin myös vastaanottavainen tunnelma.

Yleisö lähes aina liikuttui kyyneliin saakka. Harjoituksissa aavistin, että tässä laulussa alkaa kahina kuulumaan, kun nenäliinoja kaivellaan taskuista. Se oli erikoisen kummallinen tunnelma, kun koko sali oli nurkkia myöten herkkyyden valloittamana.

Kuoron herkkyyks välittyi yleisölle juuri sellaisena, kuin johtaja halusikin.

Taitavan pianistin lisäksi osasimme soittaa ainoastaan vain sen mitä tarvittiin ja sillä voimakkuudella mitä tarvittiin. Olen esdelleenkin sitä mieltä, että kuoro saa

voimakkaimman tunnemyllerryksen omaan ja monen muunkin sieluun. Edellyttää että se osaa hommansa, eikä säestäjät möykkää. Tässä yksi syy miksi kuorot kiinnostaa.

Salin akustiikasta viisastelen jatkossa.

Osalla yleisöä oli tapana käydä meitä säestäjiä kädestä pitäen kiittelemässä.

Näihin kättelijöihin kuului myös silloinen kirkkoherra pariskuntakin.

Kirkkoherra tiedusteli kerran näin, konsertin loppuksi kiitellessään:

– Teiltä vaikuttaa käyvän hyvin tuo yhteissoitto, oletteko koskaan eri mieltä asioista”.

Vastaan, että eipä meidän yleensä tarvitse riidellä. Tähän Juntti jatkaa:

- Niin, oltiinhan me kerran hiukan erimieltä, kun ei tiedetty kumpi on se paita”.

Bändien historia

Parivaljakko ”**Jura ja Juntti**” soitteli monissa kekkereissä kahdestaan.

Juntilla oli tuo taiteilijanimi luontoisetuna. Minulle se synnytettiin Yppärin Merimajalla, ollessani ”potilaana”. Vasankarin pokamiesten kutsusta, olin tauon aikaan ryypyillä heidän autollaan. ”Siipola”, ”Köpi Luoma Lännen sokerista” ja Sakari.

Siipolan pitäessä esitelmää hänellä kädet viuhtoivat laidasta laitaan kuin kapellimestarilla.

Johon leikilläni huomautan:

- Niin, tarviiko noin kauhiasti käsillä puhua, kun tulee vain radioon.

Kainuun radiossa oli tuohon aikaan toimittajana Jura Tarvasaho ja siitä Sakke tuon nimen hoksasi. Edelleenkin kun tavataan olen hänelle ”radiotoimittaja Jura” hyvän lyhenteen sain työohjelmien käyttäjätunnukseen, variaationeen, kun niitä piti vaihdella parin viikon välein.

Hiihtomajalla oli jokin tapahtuma jossa olimme soittamassa, juontajana oli Risto Koivu Riku tiedusteli ennakkoon, että mikä se teidän päntin nimi on? Johon sanoin että laita vaikka Juran ja Juntin pänti. Bändissä oli muitakin ja se ei kaikille sopinut, jouduin Rikulle ilmoittamaan että sitä meidän nimeä ei voi käyttää. Josta hän oli hyvin pettynyt, kun ilmeisesti oli miettinyt sopivat huumorit jo sen ympärille.

Ensimmäinen kitarakeikka duuona oli jokin ompeluseura Kurikkalassa -65 talvella. Fanerilandoloilla siellä vedettiin, mitä osattiin. Palkkiona oli Takkusen Pentin (taksi) Valiantin kyyti ja nisu kaffit perillä. V-8 hyrräsi keulalla ja taiteilijat nojas kuin rokkoherrat takapenkillä.

Kesällä -66 meille tarjottiin tanssikeikkaa nuorisoseuralle. Silloin oli jo sähkökitarat ja muistaakseni Davoli vahvistin. Minulla saattoi olla Himangan Pekan valmistama sähköis, sen oli naapurin Sakke ostanut jostain ja lainasin sitä häneltä.

Esiripun takaa vedettiin tuo keikka. Lippuja sinne myytiin reilusti yli sata. Melkoinen kahinahan siellä kävi esiripun salin puolella, kun vasta tauolla nähtiin eteisestä, että noin suurelle joukolle soitetaan.

Juntti teki oman sähkökitaran itse. Ok pelejä ne olivat kaikki.

Davolin luovutin Kärjän Jukalle, koska olin huomannut, että hän osaa antaa aidolle vintagelle sille kuuluvan arvon. Pitihän sitä jonkin verran rempatakin mm. putkenkanta adapterit hän siihen valmistutti. Vanhat putket olivat eri piikkimäärillä tai jaolla. Uusien origineilien hinta olisi ollut enemmän kuin maltainen. Davoli on 50-luvun tuotoksia Italiasta. Mutta edelleenkin saundi VSOP-laatua, pienillä ”eturauhasilla” höystettynä.

Harjoituspaikkana meillä oli koko yhteisten bändi harrastusten ajan Siipolan pikkutupa, tai saunakamari, kummin vaan. Hyvin oleellinen seikka oli tietenkin, Juntin vanhempien suhtautuminen harrastukseemme ja antoivat meille mainion tilan käyttöön.

Rakennus oli erillinen ja näin melske ei kuulunut häiritsevästi muualle. Huone oli riittävän tilava ehkä 5x5m hyvin sinne viisi harrastajaa sopi, eikä ollut turhia lämmitysneliöitä.

Myös viikottainen leipominen ja uunin lämmitys lämmittivät huoneen aina moneksi päiväksi. Lisäksi oli puuliesi, jossa pidettiin tulta tarvittaessa.

Myöhemmin Jussi laittoi takamittarin sähköille ja maksoimme kulutuksen Annalle, että kehtaamme lämmittää myös sähköpuhaltimella.

Aika yllättävä havainto tuli kerran pohjapuolelta Huttuselta, heidän kysellessä ettekö enää soita, kun ei kuulu milloinkaan bassoa eikä rumpuja. Vastaan että soitamme nykyisin Pitkäsenkylällä. Ihmettelen kuitenkin, että soitto on kuulunut heillekin.

asti, kun oli joen toisella puolen. Voluunit olivat hyvin kohtuulliset siihen aikaan.

Toinen tuli Saimalta K. A Siipolasta, että kyllä meillä aina tietää kun teillä on harjoitukset, ei se kuitenkaan haitaksi ole, kun kuulisi sitä lauluakin.

Tästä bänditoiminta käyntiin

Vähitellen hankimme tarvittavaa, soittokalustoa ja porukoita alkoi myös kerääntyä osoittaen kiinnostustaan bänditoimintaan. Esa Eroma ”Tesu” tuli tutuksi Raution vintissä, jossa hän soitteli soitteja Landolan punakantisella. Se olikin erityistä, en ollut koskaan kuullut kenenkään soittavan soitteja rytmiin, niin hyvin, siis komppia.

Kyselin, että onko sinulla omaa kitaraa, johon hän vastasi:

- On minulla akustinen ja ostan heti Kentin (sähkökitara) kun on rahaa.

Kerron hänelle, että meillä on Juntin kanssa yhteinen kudin heidän pikkutuvassa, olisitko kiinnostunut sellaisesta porukasta? Esa vastaa että tuun käymään kunhan saan sen Kentin. Esa oli taitava soittaja, kuten myös laulaja ja otti luontevasti sen (The Fellow`s) rautalankabändin ruorin hanskaansa.

Minä sain jostain vinkin, että Velmellä (Raitapuro) olisi myynnissä komea musta sähköinen. Merkkiä en muista, mutta kunnon peli se oli kahdella mikillä ja valkoisella plekusuojalla. Olin ollut aiemmin Junnikkalan sahalla töissä ja sain niillä tienesteillä sen ostettua.

Tesu oli Kiviojan kirjakaupassa kesätöissä ja tienasi sieltä Kentinsä.

Juntti ”pelle pelottomana” höyläsi ja liimasi lankkuja vierekkäin ja rakensi itse bassokitara. Tällä kolmikolla soiteltiin ja tesu lauloi kantisella Dynagordilla (mikki) Davoliin, johon oli kytketty tulitikku kiiloin kaksi kitaraa ja basso. Din-liittimet olivat meille tuntemattomia ja toiset sisäänmenot olivat niin outoja, olisiko niihin liittintä löytynytään.

Juntti oli jo muutaman vuoden puhaltanut alttotorvea Kalajoen torvisoittokunnassa.

Sieltä hän sai jatko-opintoja nuottihommiin.

Kerran juttusilleni tuli Helasen Heikki kertoen, että hän ostaa rummut jos pääsee meidän mukaan soittamaan. Sanoin hänelle että kerron toisille ja ilmoitan sitten.

Kaikille kävi rumpali ja ilmoitin Heikille milloin seuraavan kerran reenataan.

Heikki oli hieronut kauppoja Ventelän Paulin kanssa, Lefima merkkisistä rummuista+ Paistein pelleistä.

Ensimmäisten reenien jälkeen kaikille tuli tunne: ”Tästä se lähtee” ja laittoi kovasti intoa touhuun, että lähes jokaisena iltana reenattiin yli puoleen yöhön.

Kerrottakoon siitä Davolista, että siihen lisättiin vielä Heikin yksi pallopäämikki välihuutoja varten, siis kaksi mikkiä. ja kolme kitaraa, tulitikkukiiloja täytyi olla vuoltuna melkoinen määrä, kun joku kompuroi niihin piuhoihin tai ne löystyivät irroten muuten vaan. Davolin teho oli vain 14w. Meille kuitenkin riittävästi. Melkoista puuroa, tottakai, kun bassokin seassa möyräsi.

Meillä oli tarkoituksena reenata sellainen ohjelma jolla voitaisiin mennä tansseihin esiintymään.

Minun oli fyysisestikin treenattava hyvin paljon. Nimittäin, olin jo pari vuotta ajanut minkinrehua ja niiden raskaiden 100 kg pönttöjen harjateräsrivat olivat kasvattaneet sellaiset känsät kouriini, että sormien nyrkkiin saaminenkin tuotti hankaluutta. Puukolla kaapien niitä sai vähinsä ohennettua. Mutta soittaessa ne olivat kuin lapaskinttaat kädessä. Tummeli-nimistä tuumenrasvaa aina yöksi ja hieno sormikas käteen, niin vähän pehmeni. Vasenta enimmäkseen yritin pehmittää, pleku pysyi oikeassa, hiukan rouhevammassakin ihossa.

The Fellows-yhtye 1967-67

Tanssiohjelma tuohon aikaan oli melkoisen vapaa ja bändi sai päättää mitä ohjelmistoonsa treenaa. Ei ollut erottelua konkarit, tai nuorten tanssit. Oli vain tanssit.

Minulla oli vähäisen nuotinlukutaidon opettajana suomalainen tango. Hankin 3 kpl

” 15 Ikivihreää tangoa”, albumit. Vedin niitä kitaralla instrumentaalina.

Yleensä niitä oli kaksi paria aina settiä kohden. Humppaa ei silloin kukaan pyytänyt. Tesu ei halunnut tangoja laulaa, mutta tangoja piti olla tanssien ohjelmassa 60-luvulla. Näin jälestä päin, ne saattoivat olla meidän ”tavaramerkkinäkin”

Emman rautalankasoundilla vedettyjä Olavi Virran, Reijo Taipaleen tai Eino Gröönin tutuksi tekemiä tangoja.

Tyyliään samaa, kuin Agents ja Pulliainen myöhemmin. (tyyli vain, ei taidot) Työmiehen känsäkourilla höystettynä.

Tähän kohti on kirjoitettava kommenttina: Se sähkökitaran kaiutettu soundi iski silloin niin voimakkaasti kaikkiin, olletikin soittajaan, että pökertymistä hipoi.

Silloin meillä oli jo Meazz 45w, merkkinen putki-yleisvahvistin pilarikaiuttimin.

Tässä vahvistimessa oli mankan nauhalla toimiva kaikulaite, joka oli sen ajan huippu, niin laululle kuin kitarallekin. Sitä soundia ikävöi edelleenkin.

Tällä The Fellows-bändillä teimme ensimmäisen tanssikeikan kevättalvella v.1967 paikka oli Teatteritalo. ”Kotikoulupojat” (nykyinen Artema) järjestivät sotaväkeen läksiäistanssit. Minulle on jäänyt hieno muisto siitä illasta, kun en soittanut ainuttakaan virhettä. Kuitenkin soitto oli hyvin vapautunutta virheettömyydestä huolimatta. Olin ja olimme harjoitelleet neljän setin ohjelman ”viimeisen päälle pyhä kuntoon” Yhteen settiin pitää olla n.12 biisiä, sillä mennään 45 minuuttia ja vartitunnin tauko. Samoja kappaleita ei soitettu kahteen kertaan, tavallisesti neljä settiä kaikkiaan.

Hiukan hävetenkin kerron, kuinka perusteellista oli valmistautumiseni. Siihen aikaan vitamiineista tiedettiin vain, että niitäkin pitäisi jostain saada. Epäilin että minulla saattaa olla C-vitamiinista puutetta. Kaiken varalta ostin evääksi Liias Valden kaupasta kaksi appelsiinia, jotka söin Saukon kallioilla lounaaksi leipien juuston, makkaran ja piimän lisäksi. Saukon kalliot oli aina puolisten maissa rehun ajossa, yleensä silloin termoksesta vain kaffia ja syömiseksi leipää.

Vitamiinien nostolla oli ilmeisesti yhteys virheettömyyteen.

Soittimista

Tai paremminkin niiden puute, on ”osasyylinen” siihen, että näitä muistelen ja kirjoittelen. Ensimmäinen oikea soitin oli alussa mainitsemani Landola-merkkinen fanerista valmistettu akustinen pienoiskitara. Landolan tehtaalla hoksasivat, että tuollaiselle” halvalla” soittimelle, olisi hyvät markkinat. Sen ostohinta oli vain 45 mk johon sisältyi Roos Putilinin kitarakoulu vihkonen. Tuntipalkkani sahalla oli 2,10 mk, Joten n. 23 tunnin pruttopalkalla tuollaisen sai hankituksi. Ilmeisesti Landolalla ymmärrettiin hyvät markkinat, kun suuret ikäluokat tulevat soittoikään ja Elvis, Beatles, että rock olivat tuoneet kitaraa tunnetuksi.

Yllätys, yllätys Landolan osti isäni pukinkonttiin jouluna -64

Ilmeisesti hän huomasi, että minua kiinnostaa paljon enemmän henkilökohtainen palkkatyö ja lähdän kotoani muualle. Isä oli niin voimakkaasti ”mauskoinen” että vain maatöillä pärjää parhaiten. Olin ainut poika kotona ja on ymmärrettävää, että kotini olisi hävinnyt ellen jäänyt sitä hoitamaan. Tila oli vain 4 lehmän navetalla + hevonen, myöhemmin tein talliin kaksi lypsypartta lisää, kun hevonen vaihtui traktoriin.

Laskin minun nykyisen Ibanez elektroakustisen hintasuhteen. Voidaankin kysyä oliko Landola halpa, kun Ibanez vaati vain kolme bruttotuntia enemmän hankintahetkellä.

Kuuro-sokea Reettakin ymmärtää, ettei laatuja voi vertailla edes kuun valossa.

Tänään Landolasta maksaisin korkeintaan yhden pruttotunnin hinnan. (senkin vain muistoista, soittimena se oli hyvin vaatimaton ja epävireinen)

60-luvulla yleensä kaikkien soittimien arvo oli vähintään kymmenkertainen.

Tietenkin tuntipalkkakin 45 vuodessa oli jonkin verran petraantunut.

Musiikin harrastamiseen oleellinen kuulo, olisi säästynyt ehkä paremmin muualla, kuin traktorilla ajamisessa. Meille oli hankittu Fordson Super Dexta talvella -63 Sillä ajoin tienestiksi naapureiden pelto-, sonnan- ym. ajoa, sekä vakituiseen -65 lähtien minkin rehua pohjapuolen tarhoille.

Traktorin tuntimittariin kertyi jokaisena kuukautena n.200 tuntia, joka kellon tunneiksi muutettuna on vieläkin suurempi. Tämä säännöllinen 100db meluannos ilman kuulosuojaimia vei yläpäähän kuulostani. Säännöllisyyttä kesti aina vuoteen 1980-luvulle työpaikan Fergusonissa Työterveys kävi mittaamassa ja paikalla seisten puolilla kierroksilla 95 db oli mittarissa. Olihan se Homelitekin aika äänekäs saha. Harmin paikka! Ei edes pumpulia korvissa ymmärtänyt käyttää.

Porukassa soittaminen on mielestäni, niin mainio joukkuepeli, että pienet vaivat eivät pääse haitaksi asti. Vielä olen keikoilla selvinnyt kohtuullisesti, kunhan saadaan ”lavamelu” pidettyä aisoissa. Se onnistuu, jos ei ole ”ammatti” miksaajaa paikalla.

Heillä vaikuttaa olevan tärkeintä saada vain mahdollisimman suuri vol, ja bassoon vielä enemmän ilman kiertoa aikaiseksi. Siinä ei lainkaan ajatella, että hyvin monen kuulijan on tuskallista kuunnella sitä moninkertaista äänenpainetta **mitä tarvitaan**. Tämän vuoksi moni hakeutuu hyvin kauas äänilähteestä ja vetää muunkin yleisön sinne lähes näkymättömiin. Siihen ei auta vaikka juontaja kailottaa, että tulkaa tänne lähemmäs. Tämä kritiikki tulee hyvin monelta taholta.

Myös haluaisin huomioitavan, että hyvä äänentoisto ei ole pelkkää voimakkuutta.

Niissä kokoonpanoissa missä olen ollut mukana, olen tullut kohtuullisesti kaikkien kanssa toimeen. Syitä on vaikea tietää, ehkä **asennoituminen**, että toiset ovat tietävämpiä ja parempia, kuin itse, loiventaa kanssakäymistä.

Tämä onkin bändin jäsenten kannalta hyvin oleellinen seikka, että saadaan minkäänlaista ohjelmistoa aikaiseksi. Useimmiten jäsenet ovat niin uskollisia ja änkyröitä omille mieltymyksilleen, ettei muuta musiikkia ole olemassakaan, kuin minun tykkäämää. Olisi hyvä muistaa, että varsinkin harrastetasolla ollaan yleisön palvelijoita. Kuten myös ammattilaisetkin.

Tietenkin mailman starat vetävät sitä tyyliä minkä ovat joskus ammoin nuoruudessaan valinneet ja menestystä niittäneet.

Nykyisessä Harmittomat-bändissä jääräpäisyyteni on lisääntynyt aiemmasta ja tulee joskus päästettyä painetta. Se on yksi keino tuoda kantaansa esille muille jäärille. Itselleen se on myös hyväksi, se antaa tilaa uudelle ”oikeassaolemiselle”.

Onneksi toiset ovat fiksumpia, eikä ainakaan yhtäaikaan tuuleteta. Ettei tarvitse vaihtaa nimeksi ”Harmittomat Huutajat”

Todellisuudessa, kun olen soittamassa, kuvittelen istuvani yleisön joukossa.

Edellä mainittu johtunee ”taakankantajan” roolista mikä minulle pesiytyi jo 12 vuotiaana. Sieltä ”yleisön penkiltä” seurailen, miten ne ukot soittaa. Nimenomaan sitä kokonaisuutta.

Minulla on hyvin vaikeaa olla silloin, jos vailla mitään päämäärää kohelletaan.

Ja yritetäänkin esittää vain sellaista mistä suurin yleisö ei välitä. Tällä toiminnalla saadaan se vähäinenkin kysyntä loppumaan.

Hyvän balanssin aikaansaaminen vaatii aika usein hirmuisen työn. Moni soittaja ei osaa kuunnella lainkaan kokonaisbalanssia ja vetelee kaikkien yli omalla soittimellaan. Mielestäni sisätiloissa bändin pitäisi osata mikсата ja balansseerata henk. kohtaisesti. Ulkoestraadit vaativat äänimiehen balanssin valvojaksi. Ulkolavoillakin hyvä lavabalanssi toimii ja voidaan siitä siepata sinne pää-ämyreihin vähillä säädöillä. Näissä ongelmatilanteissa istun tämän koneen ääreen ja yritän viisastella jotain, että kohellus ainakin vähenisi.

Tässä voidaankin kysyä, että mistä se tuo (minä) tietää paremmin mikä on oikempi tapa toimia. Ei sitä alkuun kukaan varmuudella tiedä, mutta muutaman kymmenen vuoden kuluttua jo jotakin, kun aina jälkikäteen analysoi plussat ja miinukset. Siis aina aistit avoinna jokaisessa esiintymisessä, vain sillä se kokonaisuuden hahmoitus kehittyi.

Tässä hiukan taustaa mikä voisi olla edellä mainitun ja koetun lisäksi neuvonantajani. Nuorisoseuralla oli 60-luvun alkuvuosina tanssit jokainen lauantai. Olin silloin n.13-15v olin siellä eteisessä ns. kuunteluoppilaana. Meitä oli muutaman ”vanhanpojan”, siis tanssittoman miehen porukka, jotka vain kuunneltiin musiikkia ja raatailtiin niitä, näitä. Välillä kävimme ostamassa Lehtisen nakkikioskista nakkeja. Kioski oli siinä tien ja seuran välissä. Nakin hinta oli 20 mk kpl ja satasella sai kuusi. Myyjä repäisi voipaperirullasta sopivan palan kääröksi. Nakit olivat niin hyviä, että pitihän se huntti jostakin kaivaa. Siihen, vauvan kuraa muistuttava kotitekoinen sinappi, höystöksi, niin avot. No, neljän ravun bruttotulo siinä meni herkutellessa. *(vasta -63 tulivat pennit käyttöön)* Ravun pyynti kesällä ja käpyjen poiminta talvella olivat ainoat, mistä sai vähän rahaa. Kävi siellä poliisitkin kassalla tilinsä kuittaamassa, mutta ei he milloinkaan kehottaneet minua kotiin. Mehän vain istuskeltiin siinä narikan ”piippuhyllyllä.”

Seurasin hyvin tarkkaan mistä kappaleista tanssiyleisö tykkäsi ja olletikin joita toivottiin uudelleen. Tästä kehittyi tietynlainen pohja mitä milloinkin pitäisi soittaa. Hiukan jo iäkkäämpänä ravintoloissa, ”potilaana” ollessa, kuin myös tanssipaikoilla potilaana, seurasin aina yleisön reaktioita eri biiseihin. Soilat- konsertit antoivat myös vinkkiä aisteille. Näistä on jäänyt mieleen sellainen luottamus itselle, joka on hyvä tuki kun ohjelmaa valitaan milloin mihinkin. Ei ole minun mausta eikä tyyleistä kiinni, vaan kymmenien vuosien ”yleisöäänestystä”. Tietenkin edellä mainitussa on omat puutteensa, esim. mitä nuoremmalle yleisölle on tarjota. Siihen on vastattava eipä juuri mitään tämän päivän rappia, tai muutakaan iskelmää. Olen huomannut, että musiikissa on selvät lokerot aikaisten- ja nuorison suosikeille.

”Suutari pysyköön lestissään” pätee myös bändien ohjelmistoissa. Eli suomeksi: Jos et yhtään ymmärrä musiikin tyyliä, jätä koko biisi ”nostoväkeen”

Yksinkertaistettuna minulla ei ole henkilökohtaisesti mitään raja-aitoja tyylien välillä. Rajana on vain osaaminen. Tietenkin rajaksi voidaan luokitella mikä ei kiinnosta, ei sitä voi osatakaan.

Siis voimakkaasti iskelmä ja tanssimusiikkipohjaiselta musiikkini vaikuttaa. Kyllä, koska sitä musiikkia tuntee useimmiten yli 51% yleisöstä. Vuosikymmenien saatossa olenkin ymmärtänyt, että tuolle väkimäärälle kun pystyy soittamaan, joskus voi olla vaikka 52% Kaikkien toiveita ei voi täyttää. Sehän se eniten harmittaa, jos kenenkään toiveita ei pysty täyttämään.

Miten lie tänään nuot prosentit, onko niitä muualla kuin pulloissa.

Kun kerran narsistikus kaivettiin esiin, kerrottakoon eräs hauska tarina Rantakallan estraadilta 80-luvun alussa.

Oli alkukesä meillä oli kuukauden pesti kyseiseen paikkaan. Soittoillat olivat ke, pe, la. Ja tilauksesta muinakin iltoina.

Oli lauantai ja ravintola täynnä. Silloin oli tapana, että ihmiset syövät ja seurustelevat aluksi. Ruokailu kesti yleensä noin kymmeneen, vähintään ensimmäisen setin ajan. Setti oli rauhallista instrumenttimusiikkia ja niin pienellä että kenenkään ei tarvinnut laittaa kättään korvan taakse kuullakseen kaverinsa puheen.

Seurasin tiiviisti noita kuuloreaktioita ja sain kuin sainkin voluunit komennettua, että pysyvät kohtuudessa. Tästä tuli hyvin paljon positiivista palautetta.

- Mikä se tällainen bändi on joka osaa noin sopivalla teholla soittaa. Ehkä tällä saimme myös henkilökunnan ja bändin valitsijat puolellemme. Koska pari kolme, kertaa soitettiin kaksikin kuukautta yhteen menoon. Voisi sanoa oltiin lähes profettoja omalla maalla.

Se hauska tarina oli, kun aiemmin mainitsemani lauantain toinen setti alkoi. Näin että pöydissä istuu tanhuporukkaa useammassakin pöydässä.

Meillä toinen setti lähti käyntiin Kalajoki-valssilla, kaverina Aamu Airistolla.

Kukaan ei lähtenyt pelille. Ihmettelin mikä on vikana?! Varsinkin tanhuporukan istumista ihmettelin. Tuo pari oli ollut jo vuosia sellainen tanssiinkutsu jokaisessa paikassa. Soitamme kaksi beguinea, eikä vielääkään.

Tässä kohtaa piti vetää jokeri hihasta ja esitin, että otetaanpa poijat jenkkapari tähän kohti. Veijolta tuli välitön kommentti, koska oli hiukan rock:

- Ei saatana, ei kait ravintolassa jenkkaa aleta vetään, mää lähen kotia jos.

Jussi myös komppasi Veijoa asiassa. No meitä oli enemmistö, Ismo, Juntti ja minä.

Sanoin Veijolle:

- Jos ei vähintään kymmenen paria lähde pelille ostan sinulle kaksi kaljaa ja jos 10 tai yli lähtee, sinä ostat minulle yhden. Lyötiin kättä päälle ja Ismo parien laskijaksi.

Koko tanhuporukka lähti heti ja veti muistakin pöydistä tanssijoita tungokseen asti.

Sulkia tuli hattuuni lisää kun yleisö läpytti mahdottomasti. Kuitenkin sulkia tärkeämpää oli se kalja. Eikä sekään niin, vaan, että huomattaisiin porukassamme että näitä asioita mietitään hyvin monelta kantilta. Tämän yhtyeen nimi oli Lancerit, menin hiukan asioitten edelle. Kerron siitä bändistä tarkemmin jatkossa (ainakin kahesti).

Ehkä meidän bändin valttina oli, että on aiemmin mainittua kovuutta ja myös herkkyyttä. Ismo oli mestari näihin herkkiin tulkintoihin. Voisi sanoa, että urkurikin joutui kyyneliään pidätellen soittamaan.

Salin akustiikasta mainitsinkin viisastelevani jotakin kokemuspohjaista.

Käsittelen Pohjankylän koulun salia, koska siitä on eniten kokemusta konserteista.

Kokemukseni karttui, kun kaksi lapsistamme opiskeli musiikiopistossa ja olin niissä oppilaskonserteissa lähes jokaisessa yleisönä. Myös muissa konserteissa Pohjankylän salissa kävin monin verroin enemmän, kuin muut säestysporukkaan kuuluneet.

Yleisesti salin akustiikka yleisölle on hyvä, kunhan puolissakaan penkeissä on porukkaa.

Yleisö vaimentaa kaikua ja näin ollen esityksestä tulee selkeämpi.

Jos penkit ovat täynnä akustiikka yleisölle on erinomainen ja kaikki pienimmätkin äänet kuuluvat selvinä ilman äänentoistoa. Edellyttäen, että esiintymispaikka on näyttämön edessä olevien kovapintaisten ovien edessä. Olisi mielenkiintoista tietää varsinaiselta näyttämöltä tuleva esitys.

Vaikuttaisi, että kaikenlaisten urheiluvälineiden varastona se on nykyisin.

Ehkä säestysbändille hyvä paikka siellä kuoron takana? Oletan....että...?

Tarvittava aukko keskelle oviin, sekä kuoron väliin, kuoro noin 60 asteen kulmassa viuhkana kahta puolen väliä. Väli tarvitaan jotta johtajat näkevät toisensa. Säestysryhmälle riittävä monitorointi. Tämä kaikki on pätkäilyä, eikä ole minun asia paikkoja järjestellä. Säestysryhmä kuoron sivussa, ei toimi toivotusti, sen vuoksi näitä fundeeraan.

Vinkkinä heittäisin: Kun yleisöä on niukasti, kaikua vähennettäisiin päätyseinissä.

Se onnistuu yksinkertaisesti hallaharsolla, joka ripustetaan lähelle päätyseinää. Myös esiintymisseinässä olevilla akustiikkaovilla kaikua voi leikata. Harsoa on niinkin leveää, että ylttäisi katosta lattiaan. Oletan että kuorojen ja muiden isompien porukoiden äänityksetkin hoituisivat tässä salissa, kun harsoilla leikattaisiin tilakaikua sopivaksi. Tällöin kuorojen ym. esitysten sanoistakin saisi selvää ja kuuluisi muikin kuin pelkkä sointu.

Esiintyjälle paikka onkin hyvin haasteellinen, esim. sähkökitaran saundi soittajalle karkaa johonkin ja tulee tunne ettei se kuulu mihinkään. Näin on myös kaikki muutkin soittimet ja tietenkin laulukin. Suuri yleisö muuttaa akustiikan aivan toiseksi, kuin se oli puoli tuntia sitten pidetyssä kenraalissa.

Vanhimpana soittajana konserteissa yleensä sain yleisöltä palautteena, että säestys on liian suurella ja pilaatte koko esityksen runkuttamalla kuoron yli, varsinkin jos on raskaskätinen rumpali porukassa. Ihmeellistä, että tässä tilassa rummut pitää vielä mikittää. Ilmeisesti soundin vuoksi. Mutta jos akustisesti voimakkuutta on jo liikaa, niin ???, onnistuisihan se jos lyöntivoima vähenisi. Toisena tulee basso joka puskee yli ”hanikoiden” jolloin miksaaja ei voi mitään. Miksaajan käydessä komentamassa rumpuja ja bassovahvistinta pienemmälle, syntyikin henkien taistelu, että ”eikö se oo sama kun lähtee silloin kotia”, eikä voluumit pienene.

Suuresti harmittaa kuoron vuoksi joka on vuoden (vuosia) harjoitellut säännöllisesti ja jokainen kevät on sama ongelma. Kuorolainen ei kuule ääniryhmänsä stemmaa puhumattakaan muista hienosäädöistä ja esityksestä tulee arkaa ja epävireistä, joka vie kaiken fiilingin heiltä. Myös se oleellisin herkkyys möykätään sillä metelillä.

Tämä on hyvin valitettava ilmiö joka paikassa. Siis soittajille palautteena

MINKÄ VUOKSI aina paljon suuremmasti kuin tarvitaan.

Itsellä oli aina tavoitteenani, että minusta olisi säestettäville hyötyä, ei haittaa.

Bändihistoriasta ja soittimista vielä

The Fellows-yhtye toimi vain yhden suven, vaikka keikkoja olisi ollut viikoittain. Minulla tuli armeijaan lähtö -67 syksyllä. Juntilla ja Heikillä eriaikaan sen jälkeen. Esa oli intin jo käynyt, hänelle alkoi syntyä perheenisäystä. Bänditouhuihin tuli niin pitkä katkein, että se lopahti siihen.

Heikki pestautui Unto Jutilan, Pekka Himangan bändiin rumpaliksi.

Kun saimme sodat sodittua, aloimme edelleen harrastaa kolmisin musisoimista.

Minulle iski kova kuume, että ostaisin sähköurut, koska olin koskettimista jo lapsesta saakka haaveillut.

Olin päässyt sähkölaitokselle vakituiseksi ja uskalsin uruista haaveilla.

Olin saanut 1000 mk säästöön ja kuvittelin niillä jonkinlaiset urut saavani.

Menimme Esan isän volkkarilla Kokkolan musiikkiliikkeeseen ja sieltä löytyi sellaiset pienet joilla voisi kokeilla, että opinko niillä mitään soittamaan.

Hinta olikin 1400 mk? Mitäs nyt?? Kysyn:

- Sopiiko että otan tuon 400 mk laskulle ja maksan parin kuukauden aikana.

Ok kaupat syntyi. Urut olivat nimeltään Echo Tiger merkkiset yhdellä manuaalilla ja aika vaatimattomalla äänirekisterillä. Kätevät ne oli pakata kuljetuställiin, kun kaikki meni tekonaikaiseen salkkuun, myös jalusta. Mikko Koivu aloitti myös muusikkouransa näillä samoilla, kun hänen isänsä Risto osti ne minulta. Vuosi taisi olla jotain -75

Omintakenen opettelu alkoi välittömästi, heti silloin lauantaina, kun tulimme kotiin.

Aiempaa soittokokemusta oli aika vähän kyseisillä koskettimilla, ukko nooa taisi yksisormitekniikalla lähteä. Ajattelin aluksi, että tällä soittimella opetellaan soinnut edellä.

Apuvälineiksi ruutupaperi ja kynä, tavoitteena oppia perussoinnut yleisimmistä sävellajeista. Ymmärsin ne kohtuullisen helposti jo samana iltana. Kesken opintojen ”Nalle” ja ”Viljo” tulivat hakemaan Kultakalaan. Sanoin, että ei tästä oikein malttaisi, mutta Viljolla oli syöttinä kossupullo, että sinne. Könysin yöllä vinttiin ja kokeilin heti illalla oppimaani ja muistuihan sieltä jotain. Tesun kanssa sovimme lauantaina, että pyhänä kokeillaan kolmistaan. Ihmeteltiin, että nytkö jo sieltä jotain lähtee.

Into oli kova ja myös melodioita alkoi tulla oikealla, soinnut vasemmalla ja sointuihin rytmi mukaan.

Soitto-oppilas oli testin itselleen tehnyt ja luottamus osaamiseeni vahvistui, vaikka jouduin tuolloin tekemään pitkähköän kuuden viikon keikan Ouluun.

Siitä sairaudesta selvittiin ja palasin töihin -72 heinäkuussa.

Suuri epävarmuus ja henkinen tuska kalvasi sisintäni. Että milloin se uusii.

Onnekseni jatkoin urkuopintoja, vaikka mieli oli maassa ja voimat vähissä.

Huomasin, että yksi manuaalisissa on ongelmana kun melodia peittyy paksuihin sointuihin.

En kuitenkaan alkanut sointujani keventämään, vaan jälleen ruutupaperia ja kynä ja laskelmia, voisinko hankkia hiukan paremmat kahdella manuaalilla varustetut urut.

Aloin hieroa Kemin Musiikki Oy:n kanssa Yamaha Yc 5 mallin urkukauppoja.

Veljeni oli jotenkin tuttu Kemin musiikin omistajan kanssa. Ja hän toimi välikätenä.

Kaupat syntyivät kyseisistä uruista, joka on ns.kotiurku mallia, niissä oli myös jalkio ja vaatimaton rytmikone. Soundi oli, pyörivästä kaiuttimesta johtuen, paljonkin ”Hammondimaisempi” entisen vibraatoon verrattuna.

Useampi ruutulehtiöllinen piti laskea, että miten saan ne maksettua, kun hinta oli 7600 mk.

Oston mahdollisti asiakasrahoitus, joka lainasi kyseisen summan, kovalla korolla tietenkin.

Korko oli 16% . Lyhennykseksi tuli 830 mk. kk yht. 12 kuukautta tuo summa. Palkkaa sain

tuolloin hiukan yli tonnin käteen kk. Vuosi oli -74. Sillä kitkutettiin 12 kuukautta. Opettelin omintakeisesti, opettajina oli aina vain vaikeampien kappaleiden nuotit. Esimerkiksi The shadow off your smile vaati hirmuisen sointuopin, että osasi jokaisen soinnun soittaa. Biisi sai paikkansa myös Lancerit yhtyeen alkuillan ohjelmistossa.

Muita opetuskappaleita mainitakseni: Tangot Guabita, Onnenpäivät, Satumaa, Adios Mucacos.

Valssit: Kaukomaita kohti, Kesäilta (Merikanto) Kesäilta valssilla oktaavi tuli, kuin ”lyhyemmäksi”kun melodiaa kaksinnettuna oktaaveittain opettelini. Tonavan aallot kaikki seitsemän osaa oli niitä hienoimpia valsseja mitä osasin.

Matkailijassa, nykyisessä Dyynissä oli eräät häät jossa esitin tuon Tonavan kaikki kohdat ainoan kerran. Näin jälestä päin ajatellen: Turhaa ajan ja energian haaskausta. (eikä ollut)

Sorminäppäryyttä polkan- ja samban rytmillä harjoittelussa: Väärä vitonen, Kenosen polkka, Heikin polkka, Karjalan poikia, Tico tico, Anna ja Tipu tanssi. Tipu oli hyvää treeniä opetella soittamaan soinnuilla 8-osina. 5/4 tahtiakin kokeilin joskus take five biisillä.

Kaukomaita vastaavasti treenasin monta vuotta. Viimein uskalsin Haapakanteleessa keikalla kaukomaita ehdottaa huonolla menestyksellä. En saanut välisoittoa loppuun saakka vedettyä. Se nostatti sellaisen uhman mieleeni, johtui osittain kun jätkillä oli niin lystiä ja ilkkuivat joka väliin, että otettasko tähän kaukomaita kohti. Ajattelin silloin, että näytän niille.

Kuukauden viimeisillä keikoilla Haapavedellä otin sen taasen esille. Toiset virnuilivat, tuossa sen pitäisi soittaa mehtään. Selvisin siitä suurella nautinnolla kun seurailin toisten pettynyttä ilmeitä. Meillä oli silloin Tapio Karvonen rumpalina ja viimeisessä välisoitossa koskettimille alkoi tulla rumpukapuloilla tökkimistä ym. häirintää, sanoinkin kappaleen loppuksi, että jos vielä joskuskaan sörkit, se on sitten sinun kohdalla siinä.

Tapio oli kotikoulussa ja keikkamarkat olivat hyvä taskurahatienesti.

Tärkeintä tässä vaiheessa oli terapia ja mielen saaminen sen hetken päivitykseen.

Mainitsinkin aiemmin Mikon, (Heikki Koskelon bändin kosketinsoittaja) tänään ammattimuusikkona toimiva Mikko Koivu kävi minulta kyselemässä:

– Mikä se semmoinen sointu on, kun **G7sus4**. Vastaan hänelle:

- Mennäänpä vinttiin katsomaan uruilla, ettei tule väärinkäsityksiä. Tämän kuten muutkin soinnut voi ottaa eri asemista, kannattaa luottaa omaan mieltymykseen mikä asema milloinkin parhaalta kuulettua. Esim. tuo G7sus4 kuulettua aika hyvältä, jos basso ottaa G;n niin uruilla C,D, F, G. Ehkä vieläkin paremmalta se kuulostaa, jos otat nuot sävelet mahdollisimman kaukaa toisistaan, se on silloin selkeämpi.

Näitä erikoisempia sointuja kävimme useinkin vintissä tituleeraamassa.

Mielelläni näitä naapurin Mikon kanssa pähkäilin, hän oli hiljainen ja ehkä ujokin tuohon aikaan. Hyvä kaveri edelleenkin.

Noissa erikoissoinnuissa oppivälineenä oli edelleenkin ruutupaperi lisättynä Roos Putilinin kitarakoulun kitarasoinnut taulukko.

Kitaran otelauta oli tuohon aikaan minulle täyttä utopiaa ja esim. 7 nauhalta otettu sointukuvio täytyi kieli kerrallaan kuljettaa vapaasta, lukien säveliä ja sitten paperille ylös mikä sävel mikäkin mollukka oli. Sitten vain paperille tolkun järjestykseen ja toistoja, toistoja uruilla. Sinne ne pikkuhiljaa jäivät syövereihin.

Voisin hiukan kehaistakin, että tällä monimutkaisemmalla soinnutuksella erotuimme muista bändeistä ja saimme enemmän tunnetta lauluihin.

Harjoittelun määristä

Selvitän tätä seikkaa hiukan (kahesti), koska niin usein olen kuullut sanottavan:

- Ei kait sinun tarvitse harjoitella, kun olet soittaja.

Niinpä, aika kummallinen käsitys. Todettakoon etten olisi yhtään mitään ellen olisi tunnollisesti harjoitellut. Jo pelkästään esitettävien kappaleiden ulkoa oppiminen vaatii paljon toistoja, että niihin saa turvallisen rutiinin, kehdatakseen niitä jollekin esittää. Esimerkkinä mainittakoon kappaleet jotka jo entuudestaan jotenkin tietää, vaatii ensin nuoteista varmistamisen, että soittaa oikein. Sen jälkeen toistoja noin kahden kuukauden ajan, jokaisena päivänä useamman kerran. Tällä pitkällä toistomäärällä on tarkoitus että ne ovat niin selkäytimessä, ettei tarvitse pohtia meneekö vai ei. Tämän jälkeen, kun keikalla esittää sen yleisölle kymmeniä kertoja, voi itselleen antaa armon, ”eiköhän se mee jo jotenkin”.

Erityisesti haluan että edellämäinittuun kiinnitettäisiin huomiota syystä: Että ketään ei asetettaisi yli osaamisen, eikä taitojen **yleisön edessä yllättäen**, varsinkaan kun harrastajista on kyse. (tällaistaikin joskus koettiin)

On huomattava, että yöt ja nukkuminen kuuluvat tunnolliseen harjoitteluun tehostaen päähän tarttumista.

Harjoittelun määrässä onkin harrastajan ja ammattimuusikon välinen ero.

Ammattilainen laittaa nuotin eteensä ja vetää sen lähes *prima vistana*.

Itse en ole oppinut nuotista soittamista niin hyvin, että suoraan siitä voisin harjoittelematta vetää.

Toisaalta soittaminen ”rakkaudesta musiikkiin” on niin paljon enemmän, kuin jokin ”akateeminen osaaminen”. Uskallanpa väittää, kuulijan kannalta, ”rakkaudesta musiikkiin”, eli tunne ja tyyli, ylittää kaiken muun, hyvän tekniikankin.

Kuoron säestystilaisuuksissa soitin aina nuoteista, koska aikaa oli aina harjoitteluun rajallisesti, kun vasta ennen konserttia tiesi mitä siellä soitetaan. Tietenkin olin ennakolta nuotteja klaarannut niin paljon kuin ehti ja jos sai tietoon suunnilleen, mitä pitäisi osata.

Muutoin esim. Lancerit yhtyeen illan ohjelmisto oli täysin hatussa. Parhaimmillaan kappaleita harjoiteltuina oli noin 60 siis viiden setin verran.

Myös Harmittomat ohjelmisto on tarkoitus vetää aina hatusta, myös laulun sanojen osalta.

Ulkoa osaaminen on myös hyvä maaliviiva, kun se ei onnistu, julkinen esiintyminen kannattanee heittää muille.

Minkä vuoksi pitää noin paljon reenata?

Heitin itselleni tarkoituksella kohtuullisen vaikean kysymyksen. En tiedä vastausta.

Ehkä luonteessani on, jo aiemmin kerrottua ”*junttilaisuutta*”, jossa halkopinojen tulee olla suoria, ainakin teiden varsilla. Mielestäni esiintymislava on mitä suurimmassa määrin ”**tien varsi**”.

Väkistenkin on tullut tilanteita, että tulee yllättäen ennalta sopimatonta. Kysyn nuottia, että edes ensimmäisen ja viimeisen soinnun tietäis soitta. Vastaus on että kai sinä sen osaat.

Tähän on puolustuksena ja Jukkaa lainaten, mainittava:

- ” Eihän yksi jukeboxikaan soita kaikkia maailman lauluja”.

Yhteenvetona voisi määrittää: Itselläni yleisö ja erilaiset tilaisuudet ovat olleet niitä parhaimpia korkeanpaikan leirejä, jos joku kysyy ja itse katsoo, että jotenkin selviää, niin sinne. Hyvää luomukoulutusta tulee myös erilaisten kokoonpanojen kanssa esiintymisistä. Kaikissa on erilaisia tyyllisuuntauksia ja näin ollen jonkinlaista pölyä niistä jää omaankin puseroon.

Huomaamattaan oppii soittamaan enemmän tyylin mukaisesti.

Missään nimessä mihinkään ei pidä itseään ängetä, ellei kysytä.

Eikä siitä pidä katkeroitua, vaikka ei kysytäkään.

Jos pelkästään minua yksin on kysytty, olen niistä yleensä kieltäytynyt.

Yksin soittaessa tulee tunne: ”**kuin onttoa puuta koputtelisi**”.

Yksillä synttäreillä olen Ramonan käynyt laulamassa kitarani kanssa.

Syystä että Marjan työkaveri oli pyytänyt kyseisen laulun äidilleen synttärilahjaksi, enkä kehdannut kieltäytyä.

Kuoron säestys, kun oppi asennoitumaan siihen touhuun ja heitti asenteen, (äläpäs nyt kuoro)

Soilat-kuoro, mitä sain säestää lähes sen perustamisesta 1978 lähtien. Oli varsinainen korkeakoulu harrastukseeni. Heidän kanssaan oli mukavaa reenata ja reissata.

90-luvulla kävimme maakunnassa esiintymässä Vaasassakin pari kertaa. Vakiona jokainen kevät oli Vappu-konsertti.

Lapsemme olivat mukana, siellä he istua nököttivät vierekkäin yleisön tuoleilla.

kengänpohjat näkyivät, kun jalat olivat suorina eteenpäin. Rauhallisina he koko konsertin maltoivat istua.

Vaasasta tuli mieleeni seuraavanlainen ”kummelikeikka”.

Esiintymispaikka oli kauppakeskus Rewell Center. Aula oli aivan täynnä yleisöä.

Minulla oli koulun pieni syntikka, joka oli kytketty kitaravahvistimeeni josta mikillä äänentoistoon. Aloitan Kalajoki-valssin introlla, kesken intron ääni loppuu, ainoastaan syntikan omista 5w-kaiuttimista hiukan pihinää.

Vilkaisen Junttia, että mihin bassokin katosi. Juntti puistaa piuhaansa ja yrittää soittaa vain vasemmalla, kuuluu vain jonkinlaisia jumpsahduksia. Aika tuttu näkyhän se piuhan puistelu.

Miksaaja juoksuuttaa hänelle ehjän piuhan ja lennosta blugit reikään. No nyt edes basso kuuluu. Minun piuhoja ei voinut tarkastaa, kun kuoro muurasi vahvistimeni joka suunnasta. Kummelit saivat valssin säestettyä ja vaihdan soittimen kitaraan huomaa, että joku on kompuroinut syntikan piuhan irti Peaveystäni. Sähläys johtui hyvin ahtaasta esiintymislavasta, lähes kahdessa kerroksessa siellä oltiin ja kiireestä, kun kuoro toisensa jälkeen vaihtui lennosta.

Yleensä Soilat-kuoron ohjelma, missä säestimme oli normaalia kevyttä musiikkia.

Säestys oli vapaata, ei mitään partituuri soittoa.

Yksi laulu ilman säestystä on jäänyt erityisesti mieleen. ”Jäi toiset aamulla nukkumaan”... Ismon kaunis, kruusailematon, vireessä oleva soolo-laulu, jota kuoro hymistellen soinnuilla säesti.

Voisi sanoa, että se oli kuoron bravuureta tuohon aikaan ja moni kaivoi ”nästykejä” taskuistaan. Se oli harrastajilta mestari suoritus.

KA-MU-HA=lyhenne Kalajoen musiikin harrastajat ry.

1970-luvun loppupuolella kalajokisitten bändien keulamiehistä kokoontunut porukka päätti perustaa yhdistyksen, jonka tarkoitus on kehittää paikallista musiikin harrastustoimintaa.

Meitä oli yhteensä seitsemän eri harrastebändiä, jotka pystyivät ohjelmansa puitteissa lähtemään myös keikalle. Eniten keikkailevana oli Lancerit-yhtye tanssimusiikillaan.

Jokainen bändi edusti ominta genreään, erilaisten rockien soittajia taisi olla eniten.

-78 päätimme, että jokaisella bändillä olisi mahdollisuus tehdä studiossa yksi oma biisi, yhteiselle kasetille nimeltään Kalajoki rokkaa vol.1

Lancerit sai tallennettavakseen kokkolalaisen kitaristin tekemän ”Uskon huomiseen”

Muuten ok, mutta jälestäpäin harmitti oma soittimeni balanssi, kun jäi niin alle.

Toivoin ennen äänitystä, että a-osassa urut olisivat vain juuri ja juuri kuultavissa ja b-osassa, kun kaikki ropellit pyörii niin volua lisää. Äänittäjä Laasanen ei muistanutkaan miksatessaan nostaa b-osaan urkua. Ja näin, näkemykseni mukaan, biisistä tuli vaisun latuska.

Harmeilen sitä sen vuoksi, kun Rexin studiossa oli aidot Hammondit ja puulesli, että soundia olisi passanut kuunnella vaikka tänäänkin. Niin jälkiviisaushan on sitä viisainta viisautta.

Yhteiseen kassaan alkoi vähitellen kertymään varoja, kun johtopaikoille saatiin tolkun

miehet, jotka ymmärsivät yhdistyksen toimintaperiaatteet. Aiemmin vähäiset varat hupenivat km-korvauksiin ym korvauksiin.

Varoja saatiin, kun jokainen bändi teki vähintään yhden keikan korvauksetta yhdistykselle. Esiintymispaikka saattoi olla ravintola, Merisärkkä tai sen disco.

Lancerit yhtye soitti yhdistykselle tanssit ja olimme kerran discossakin Merisärkällä ja lipputulot yhteiseen kassaan.

Intoa oli touhussa ja päätimme kasetin julkaisun jälkeen, että järjestetään yhteinen konsertti, missä olisi kaikenlaista musiikkityyliä tarjolla ja yleisöllä olisi vapaa pääsy tilaisuuteen.

KESÄ-KÖTINÄT

Laitettiin tapahtumalle nimeksi.

Meidän seitsemän bändin lisäksi tapahtumaan saatiin Kalajoen torvisoittokunta, Pauli Juola ja Jaakko Isola haitariduo sekä Kalajoen viihdelaulajat nykyinen Soilat-kuoro.

Säestimme kuoroa sieltä korkealta estraadilta kuoro lauloi sivussa lattiatasossa.

Kuoroa ei kuultu lainkaan ja vain viittomakieli oli ainut aisti millä pelattiin.

Valitettavasti syyllistytettiin ylisoihtoon, mutta se viittominen soitossa ei aina riitä.

Jonkun ideana tuli, että rumpali pitäisi saada korkeammalle, ja niinpä ennen tapahtumaa aloimme rakentaa rumpukoroketta. Topi-kalustajalta saatiin kaksi tuumaista lastulevyä lattiaksi, mutta ensin runko. Se rakennettiin 2x4 ja n.50-60cm jalat samasta värkistä.

Lavasta tuli kanttinen 240x240 jokaisen rumpalin kannut ja pellit hyvin mahtui sille.

Teimme koeponnistuksia, että mistä kohti vielä humplaa ja jalkoja sen mukaan.

Jalat revattiin joka suunnasta ja rakennelman kokonaispaino kasvoi ja kasvoi, vaikka minulla oli Koskensaaren lankanauvoja kevennetty taos (lue Koskenkorvan viinaa)

Jukan Eila mainospiirtäjänä teki tussityönä tekstit ja kruusaukset.

Neljään mieheen se saatiin juuri ja juuri sinne korkealle lavalle raahattua.

Enemmän tuli miestä kohti nostettavaa, kuin lain sallima 40kg

Jukka teki valtavan työn, kun purki kötinöissä nauhoitetun materiaalin kelanauhalta cd levyiksi. Nimesi kaikki biisit ja esiintyjät, myös valokuvia tapahtumasta on tallessa.

Lancerit- yhtye 1975-1983

Pikkutuvassa alkoi käydä soitosta kiinnostuneita kavereita, kun kuulivat, että siellä on jonkinlaisia soittimia millä voi soittaa.

Muistaakseni Aksilan Jussi, Kaarran Veikko, Kiiverin Jussi, Saarelan Veijo, Metsälän Yrjö. Ja varmaan muitakin Veijolla oli useimmiten Tyngän poikia kaverina hedän tullessa sinne. Tästä porukasta Jussi A ja Ykä alkoivat käydä Juntin ja minun lisäksi säännöllisemmin. Muutaman harkan jälkeen Jussi mainitsi, että käännänkylässä olisi laulusolisti, käynkö kysymässä. Ja näin Ismo Pisilä tuli viidenneksi bändiin.

Päätettiin, että hankitaan sen verran vehkeitä että voidaan mennä tansseihin soittamaan jos joku kysyy.

Tähän on pakostakin lisättävä, että eihän se noin yksinkertaista ollut, esim. hankkia niitä laitteita. Mutta näin jälestäpäin, ehkä viisaampana, tai pöllömpänä, jätkät luotti itseensä, ehkä minuunkin, ja mitä nyt muutama tonni, (mk), sinne tai tänne. Ainahan ne harrastukset maksaa. Toivon ja oletan, että on tullut muistoissa moninkertaisesti, ainakin minulle.

Ismo ostaa omakseen Galsbrun lauluvahvistimen + kaapit.

Ykä ostaa Galsbrun kitaravahvistimen + Aria merkkisen sähköksen.

Jussi ostaa muistaakseni läpinäkyvät Ludvicin rummut + pellit

Juntti hankkii aluksi Voima-nupin ja jonkinlaisen kaapin, sitten Farfisa putkicompon ja viimeiseksi Galsbrun putki bassonupin ja HH kaapin. Sain perintönä Juhan omaisilta nämät viimeisimmät, kuten Ibanez jazz bas vintage -73 nauhattomaksi muutetun.

Minä hankin Yamahan 200w leslin. Liikkeessä tietävät millainen vastus pitää tinata piuhaan ettei mene ruvelle kun koti-uruissani oli vain kuulokeulostulo, siis väärä signaali lesliin. Todettakoon, että lesli oli lähes puimakoneen kokoinen ja painoakin oli peräti 95 kg.

Näitä romppeita kuljetettiin aluksi Pisilän konepajan Ford ka;lla, sitten hommasin halvan Morris-pakettiauton olikohan vuosi jotain -77 Tällä nytkyteltiin ja palelluttiin.

Kerran Kiiverin Jussi pyysi pianon vientiin Raaheen. Jussi pyysi, että käydämpä Pyhäjoen Shellillä kahvilla. Kahveja juodessamme, joku tulee hädissään huutamaan ovelle:

- Kenen se on tuo vihreä pakettiauto joka on tulessa. Vastaan hänelle:

-Minun se on, ei se pala, puhisee vaan kun joutui pysähtymään. Sillä on niin kauhiat menohalut, että päästelee paineita, kun ei saa mennä. Vesi, Öljy, diesel, eli kaikki kelpasi. Menohaluista: Kiihtyvyys sillä oli 0 – 80 n.40 minuuttia.

Jussi alkoi värkätä Topilla ha;n peräkärriä WV akselistosta. Jousisto oli ns. vääntösauva systeemillä toimiva ja aika löysä noin raskaalle kuormalle. Muistaakseni kärry oli kerran nurin päin pihallamme ja yritin virittää niitä teräsliuskajousia jäykemmiksi. Virityksestä johtuen niitä alkoikin rapsahtelemaan poikki ja jousista tuli vielä lötkömmät. Aika erikoisilla rautasahanteriä muistuttavilla liuskoilla, se kansan-auton kyyti pehmenee.

Aloin teettämään omaa kärryä Autohajoittamalla vaatimuksena että jousisto olisi riittävän jäykkä bändin kamoille. Kuinkas siinä kävikään, kävin katsastuksessa Ylivieskassa ja siellä katsastusmies sanoo, että tähän saisi 750 kg jos nuot jouset olisivat jäykemmät, nyt voin merkitä vain 500 kg rekisteriotteeseen. No voi Ryhmyn, Ryhmy. Ehkä parinsadan kilon ylikuormassa ajeltiin jokainen keikka. Eipä meitä vaakalle koskaan ajatettu.

Tosiaankin sillä bändi kuormalla jouset makaa kumityynyjen päällä.

Hitsaan sinne kierrejousista apujouset ja sillä sitä nytkyteltiin pitkiäkin keikkareissuja.

Vetojuhtana oli minun Volvo 144

Jussin kärryn juhtana oli hänen Toyota Corolla 1200 kuution motilla.

Oli siinä tojo ihmeissään, kun romppeitten lisäksi viisi ukkoa vielä änkesi sisään.

Hauska tapaus tuosta omasta kärrystäni:

Sauvolan serkuilla oli punk-bändi Neutraali 13 He olivat saaneet keikan Rovaniemelle ja kysyivät kärryäni lainaan, kun siinä oli sellainen pressukehys suojana. Lupaani sen heille. Heillä oli käynyt kummallinen vahinko tullessaan. Tiessä oli ollut paha heitto ja heidän kamojensa paino oli vielä suurempi, kuin meidän. Yht`äkkiä kärry oli nakannut persettä kuin hevonen ja toinen rengas tyhjänä. Ihmettelyä mitä siinä tapahtui. Takapuolella ollut rapaläpän tukiplootu oli tullut tehtaalla liian pystyyn ja heitossa alastulleessaan lävisti sitä vasten pyörivän renkaan joka meni kokonaan poikki.

He olivat hinanneet kärryn sivuun ja tunkanneet pyörän alta malliksi, kun olivat hetkeä aiemmin huomanneet että tienvarressa oli hajoittamo. Sieltä rengas jostain autosta.

He eivät saaneet talonväkeä hereille ja pudottivat kuistin ovenraosta pahvilapun sisässä satasen, lappuun oli kirjoitettu. Korvaus yhdestä hajan rattaasta Neutraali 13.

Tanssipaiikat, kuten ravintolatkin alkoivat kysymään meitä tilaisuuksiinsa enenevässä määrin ja tunne oli hieno kun kysyttiin, eikä tarvinnut tyrkyttää kuten alkuaikoina.

Kysyntä antoi uskoa touhuumme ja innosti hankkimaan parempia laitteita.

Minullekin tuli tarve päivittää kalustoani ja hankin varsinaiset keikkaurut, merkki oli Yamaha YC 45 D Ne ovat edelleenkin minulla ja oletan että täydessä kunnossa, taasen asiakasrahoitukselta vuoden velka niskaan. Vuosi oli 1976 kevät.

Sen jälkeen piti vaihtaa vahvistin, eli leslie. Sellainen löytyikin Ylivieskan musiikista huomattavasti pienempi ja kevyempi painoa enää 50 – 60 kg ja kokoa litroina vain kolmannes. Leslin merkki on Hammond Leslie Pro 860 200w se oli jonkin verran käytetty.

Erittäin laadukkaat ja yhteensopivat laitteet. Urkujen hinta 11500 mk, lesli 9600mk.

Kynteni eivät yltäneet Hammondin urkuun, vaikka niiden soundi oli ja on edelleenkin se ”aito sähköurkusoundi”

Hyvin merkittävä kehitys tapahtui n. 77-78, kun **Veijo Saarela** tuli porukkaan.

Kysyin Veijoa Tyngän ns-talolla porukkaan, ollessamme siellä keikalla.

Veijo epäilee, pystyykö hän täyttämään entisen kitaristimme saappaita. Sanon hänelle:

– Ei niitä tarvikkaan täyttää, voit tulla omilla saappaillasi.

Tiesin Veijon taidot, kun soiteltiin jo aiemmin, Hektorin ”Oi Laura sua kaipaani” ym.

Ja näin Veijo kopisteli omilla buutseillaan. Uudella beat tyyllisellä ohjelmistolla keikat lisääntyivät hurjasti. Myös Englanti oli niin hyvin lausuttua, että lukiolaisetkin kyselivät onko hän asunut Briteissä? Vastasin:

- Olisiko se kaikki kuuntelemalla opittua, ilman kieliopin tankkausta.

Keikkoja olisi ollut huomattavasti enemmän, jos olisin ottanut kaikki solistien säestykset vastaan. Niitä en ottanut, koska soittoni, suoraan nuotista, ei onnistunut riittävän hyvin. Ellei kosketinsoittaja hallitse biisejä, turha sinne on lähteä räpeltämään. Siellä ei pärjää pelkästään soinnuilla. Muilta se ilmeisesti olisi onnistunut, jotenkin.

Myöskin käsitys oli, että solisti vie suurimman osan palkkiosta ja bändi saa haukut osaamattomuudestaan. Meillä jokaisella oli päivätyö ja Veijolla varsinkin hyvin pitkät päivät rekan ratissa, että joku kohtuus pitää olla ”talkootyölläkin”.

Oli aika tavallista, että odottelin Veijoa Tohtorintiellä turpeen, hakkeen tai purujen ajosta.

Hän rookki jotain jääkaapista suuhunsa sitten hätäisesti suihkuun ja suuntana joku ravintola. Keskiviikon keikka oli pahin, kun takaisin tultuamme Scanian ratti odotti parin tunnin päästä veivaajaansa.

Tanssipaikoille mentäessä oli tavallista että järjestäjiltä tuli ensimmäiseksi, että missäs haitari on? Näytin venäläistä haitarilaatikkoa sanoen:

- Sitäpä ei tiedä mitä näistä laatikoista löytyy.

Laatikko oli urkujeni etuvahvistimen ym. tarvikkeiden kuljetukseen.

Veijo lampsi perässä pitkässä tukassaan, buutseissaan, kitaralaukku kädessään. Kuului järjestäjiltä toinen kommentti:

- Täällä ei sitten mitään jee, jeetä, eikä rokkia soiteta. (Beatlesta ja rokkiakin soitettiin)

Ensimmäinen keikkamme oli Teatteritalon markkinatansseissa 1975 Kitaristina oli silloin vielä Yrjö Metsälä, eli Ykä.

Ykkösbändinä oli Unto Jutilan yhtye, solistinaan Pekka Himanka. Bändin rumpali ja kaverini Heikki Helanen kysyi meitä Unton ja Pekan pyynnöstä, toiseksi bändiksi.

Meillä alkoi kiireinen pohdinta, mikä laitetaan meidän bändin nimeksi.

Saunakamarissa kun harjoiteltiin; olisiko se Vihtahousut, Saunabois, Sauna-Juntit?

Kovin ”maatiaisilta” ne vaikutti ja pojat ehdotti A Jutilan yhtye. Johon välittömästi annoin palautteena:

- Ei missään nimessä, Jutilan yhtye on ollut jo parikymmentä vuotta lehti-ilmoituksissa.

Toisen nimellä ei lähdetä ratsastamaan. Laitetaan vaikka Pisilän yhtye. Se otettiin.

Mietin jatkuvasti bändin nimeksi parempaa, kunnes eräällä keikalla joku tuli kiittelemään Yrjö Metsälän sovittamaa ja Ismon laulamaa ”Maailman valot” biisiä, sanoen.

- Tehän lanseerasitte kappaleen paremmin kuin levyttäneet. Siitä lanseeraus sana muistiin.

Hommasin tarrakirjaimia ja urkujeni (harmoonimallisten) mustaan takalevyyn tuli nimi LANSERIT valkoisilla 12 cm korkeilla tarrakirjaimilla.

Katselin taukojen aikaan kampeitamme lavalla, nimi näytti edelleenkin ”maatiaiselta”

Jossain lehtijutussa näin sanan freelanceri ja välittömästi S-kirjaimen tilalle C

Usein kyseltiin nimen tarkoitusta, johon vastasin että se on nimi eikä tarkoitus.

Kyllä se tarkoittaakin Lanseerata= esittää, tuoda julki. C,n vaihto vei tarkoituserät

kokonaan, mutta viittaa freelancer-sanaan oltiin ”vapaita” esittäjiä, englantia hiukan navetantakuskorostuksella. Mielestäni ok nimi, varsinkin ravintoloissa esiintymiseen.

Niin, onhan meillä edelleenkin Sani Fani ja monia muita tankerosburgereita.

Nimenomaan ”vapaita esittäjiä” kun keikat kulkivat pääsääntöisesti minun välityksellä.

Toki jonkin verran oltiin Pohjois-Viihteen välittäminä, josta niitä solistien säestyksiä tarjottiin.

Kerran järjestäjälle tuli pieni kömpelyys tuosta C-kirjaimesta. Olimme sopineet konkaritanssit Pyhäkosken Ns, lle. Huomaan lehti-ilmoituksesta, että sana konkarit-, tai perinteiset tanssit on jäänyt ilmoituksesta pois. Kannamme kamoja sisään, kysyn naiselta joka hommaa pyörittä, että miten se konkarit oli jäänyt ilmoituksesta. Johon hän vastaa:

- Kun tuossa teidän nimessä näyttävä olevan ulkomainen kirjain, aattelin että voittehan te nuorisollekin soittaa. Koska Merijärven Ns, llakin on konkarit. Vastaan hänelle:

- Voi, voi! Taitaa tulla pitkä ilta. Eipä siitäkään kokemuksesta rautoihin laitettu.

Aika erikoista kuitenkin, että C-kirjain ----,niin onhan siinä c, rock.

Tuohon aikaan nuoret ja vanhat menivät ehdottomasti vain oman musiikkinsa tapahtumiin. Aivan kuten nykyäänkin.

Urkujen soiton vaihdoin jälleen kitaraan, syynä meluvamma.

Tosin kitara tuli pyynnöstä jo aikaisempiin vappukonsertteihin reenatessamme.

Työstettävänä oli Johnny guitar ja sovimme että vain piano ja basso säestää, sanon ok.

Otin musiikkiluokan harkoissa siellä olevan akustisen ja näppäilin sitä hyvin hiljaa.

Seuraavissa harkoissa kuoron johtaja sanoo:

– Ota sinä kitara sinne konserttiin. No nythän pukkas hättää vaikka myyntiin.

Ei ole kunnollista kitaraa, styrkkaria ja osaanko siellä mitään soittaa. Mutta sinne, kun osaava ihminen pyytää. Linaan Tesulta hänen kitara-vehkeensä ja reenaan ja reenaan uudelleen ja uudelleen alusta. Tässä ”Surujen kitarassa” mielessäni on tietyt sointujutut, kun hain sopivia triffejä sinne höystöksi. Biisi meni perinteisesti Am ja sopivissa paikoissa käytin H pohjaista riffiä ja toisessa kohti E7:ssä A pohjaista Eli näillä sävelillä sain surua siihen lauluun. Ilmeisesti ruutupaperi-oppitunnit urkusoinnuissa antoivat yksinkertaisen tehokasta tukea. Samassa konsertissa oli myös kitarasäestys Cherbourgin sateenvarjat ja vielä Autumn leaves. Tämä viimeinen olikin vaikea kun löysin nuotin, jonkin jazz sovituksen siihen. Siellä loistivat kaikki – ja + ysi, dimi ja sus 4 kokemattomana luulin että kaikki pitää soittaa, kuten tein uruillakin. Huomattavasti parempi jos olisin ottanut kuorosovituksen ja siitä analysoinut oikeat soinnut. Kuten tein jatkossa biiseihin jotka kuoron johtaja oli sovittanut neliäänisiksi, joista sointumerkit puuttui.

Varmaankin aika puohaamiselta Autumn kuuletti ja riitasointuiselta. Kuitenkin löytyi se kannustava ja eteenpäin vievä voima. Nimittäin, mainitsemani Surujen kitara tuli Soilat-kuoron tallenteelle Ylivieskan Akustiikassa 2004 Taitaa olla radio Pookissa eniten soitettu Soilat-levytlä.

Vaikka äänitys siellä tyhjässä Akustiikassa meni täysin”seinille”

Palatkaamme sivun alkuun. (komppikitaristi taisi soittaa soolon välissä)

Oli Soilat-kuoron vappukonsertti 2003, joka oli myös kuoron 25-v. juhlakonsertti.

Kesken esityksen alan mielessäni ihmettelemään: ”Mitä se urkuri soittaa,?”! Huomaan, että kuulemani alttojen stemma meni sekaisin soittojeni kanssa. Päätän samalla, että urut laitetaan säilöntään. Harmittaakin hiukan, kun tunne oli, että niillä onnistuisi paremmin, kuin kitaralla. (Ehkä kevääseen mennessä kokeilen, vieläkö toimivat 13 vuoden jälkeen.)

Siispä aloin opetella kitarasointuja. Oletin, että rytmissä pysyisi hunommallakin kuulolla.

Soolokitara oli vähän aikaa mukana Kylän-Pojissa, kuten Soilat-kuoron säestyksissäkin.

Kitarasointujen opettelu oli hyvin haasteellista, kun ikääkin oli jo lähes 60 v.

Joka on kitarasointuja soittanut, tietää, että toleranssi on aika pieni jokaisella sormella.

Sormienhan pitää osua alle sekunnissa millin tarkkuudella oikeaan paikkaan, ettei taaempaan soiva kieli dumpaannu tussuksi. Lisäksi painettavassa kielessä pitäisi olla juuri oikea painovoima, niin soinnut ovat hyvässä vireessä. Liian voimakas painaminen nostaa hiukan ylävireiseksi, sitä kieltä mitä painetaan, ainakin niissä satulaongelmaisissa, Lyhennettynä paljon pitää tehdä erilaisia sointuvaihdoksia, että itse komppi kuulettaisi joltakin.

Jatkuva sointujen soittaminen pitää myös sormenpäät kovettuneina, jolloin ne tavallaan kuin ”kapenevat” ja soinnut soivat selkeinä, kun kieli ei painu niin syvälle sormenpäissä.

Hyvänä opinahjona perussoinnuille oli Kalajoenseudun harmonikkakerho. Sieltä kysyttiin voisinko tulla heille komppikitaristiksi. En tietenkään kieltäytynyt, että saan perussointu vaihtoja tositilanteessa. Yhtenä syynä oli, että saisimme Teron ja Kalevin kanssa aikaiseksi Soilat-kuorolle sopivan säestysporukan, vaikka kolmestaan.

Mandoliini

Tuli mukaan Haitarikerhon aikana. Harjoitteluun tuli kappale Maruzzella ja ajattelin, että tuossa olisi maniska hyvänä höystönä. Haen Thomann- sivuilta soittimen nähdäkseni millä hinnalla sellainen lähtisi. Hinta oli kohtuullinen ja tilaan sen. Soitin tulee vajaassa viikossa. Soitin on hyvässä, topatussa kuljetuskotelossa. Otan soittimen käteeni ihmetelläkseni kuinka pientä kaikki on otelaudassa, verrattuna kitaraan. Hoksaan myös mitenhän tätä soitetaan, kun en ole aiemmin edes kädessäni pitänyt. Kovalla sinnillä sieltä alkaa asteikkoja löytyä. Nyt sitten Maruzzellan kimppuun. Minulle sattui varallaoloviikko ja menin lauantaina puhelimen ja maniskan kanssa saunaan koko päiväksi, että nyt laulu opetellaan. Onnekseni oli tyventä, eikä ollut vikakeikkoja. (saunaan sen vuoksi etteivät muut kotona häiriinny) Opettajanani oli vain nuotti ja kaksi sanaa: **uudelleen alusta**. Siihen vielä haasteeksi ajattelin, että laitan kiukaan päälle klo 17.00 aikaan, että jos ei muuten niin hien kanssa. Kuitenkin ennen kiukaan kuumentumista sain kurssin loppuun. Tällä ”kurssilla”opein sen laulun.

Jäin kerhosta, eikä sitä siellä maniskan kanssa kertaakaan harjoiteltu.

Harmittomien ohjelmistossa maniska on muutamissa mukana, kuin myös tallenteilla.

Haitari porukasta jouduin luopumaan kuulovaurion ym. fysiikan vuoksi, kuten myös kuoron säästyksistä. Myös työpaikallani tapahtuneet muutokset pakottivat pitämään lepopäivät sen merkityksessään. Haitarikerhon keikat olivat yleensä pyhänä, jossain päin PohjoisPohjanmaalla ja koko päivä siellä aina meni.

Nimenomaan nälkäpalkalla siellä soitettiin ja oli pakko olla omat eväät mukana, että jaksoi. Mieluimmin lähdin evästettynä vaimoni kanssa kävely, tai pyöräretkelle.

Noista soittimista vielä. Että harmittaako, kun niin monenlaisia olen hankkinut.

Vastaus on ettei pätkäkään ja kysynkin, että olisiko niitä kaikkia pitänyt hankkia enemmän. Enpä ala niitä sen kummemmin luettelemaan. Totean vain; pianojakin on hyvä olla kaksi, jos sustainpedaalin laakeri kuumenee, voi hypätä jäähtyneen koskettimille.

Ehkä noiden hankinta on jäänyt kuin päälle nuoruuden puutteesta. Toisaalta jokaisella osaan jotain soittaakin. Motivaationa on ollut voimakkaasti jälkipolvi, mahdollistaa heille musiikin opiskelu, jos kiinnostaa.

Meille oli tullut vaihe oman kodin rakentamiseen. Vaimo ja lapset asuivat Pyhäjoen kaksiossa vuokralla, tietenkin minäkin en ollut kuitenkaan kirjoilla Pyhäjoella, hoksasin että sinne sopisi piano ja tein kaupat Raahen musiikkiliikkeessä.

Kerroin kotona, että hommasin lapsille pianon Pyhäjoelle. Siskoni ihmetteli, että rakennushommat vireillä, eikö olisi ollut tärkeämpääkin ostettavaa. Johon vastaan:

- Ei ole mitään tärkeämpää, kuin piano, enhän minä sitten uskalla sitä ostaa kun talonvelat ovat harteillani. Lapset ehtivät liian vanhoiksi musiikkia oppiakseen. Todettakoon kaikki kolme lastamme tarvitsevat työssään musiikin osaamista.

Olin itse 17, kun sain kitaran ja ja 24 kun sain hankituksi urut. Kumpikin soitin liian vanhana.

Kalustohankinnoissa oli hiukan **muotijuttuakin** mukana. Rantakallassa oli kerran bändi, jossa koskettimia oli neljässä kerroksessa. Soittaja istui soittaessa alimpia koskettimia ja pomppasi pystyyn kun siirtyi ylimmille. Pino ylsi seisoessa silmien tasolle saakka.

Toki minullakin piti yksi verme olla siinä urkujeni päällä rekvisiittana. Ensimmäinen oli analoginen MOOG aika vähän oli vonguttelulle käyttöä.

Urut olisi riittäneet, Arvostus lisääntyi välittömästi, kun näin kuvan, että maailman-luokan bändissä oli samanlaiset Yamaha urut.

Opettelimme Billy Joel albumista Honesty ym. biisejä, pongasin albumin kuvista samanlaiset urut kuin itselläni on. Puseroni miehusta oli kaarella, kun näytin kuvaa Veijolle sanoen:

Katsoppas millaisilla räpsyillä Billy Joellin urkuri vetää.

- Voi saatana sulla on kovan luokan urut”, oli vastaus. Ja herkemmin Veijonkin koura tarttui leslin ripaan, kun johonki Roiman vinttiin niitä raijattiin. Kerran Rovaniemellä hän vei yksin koko ”puimakoneen” ravintolaan, kun kukaan ei tarttunut toiseen ripaan.

Riski oli mies parhaimmillaan, leski painoi 95 kg kädet lähes suorina eteenpäin, kun Jammun leski oli niin kookas laatikko, leveyttäkin n.80cm.

Viime vuonna televisiossa, näin Laura Närhen urkurilla yhtenä koskettimena, vastaavat Yamaha-urut ja Hammondin puuleslin. Jos kuuloni ”,,,,” niin minullakin olisi puuleslie.

Lapsistamme keskimmäistä piano kiinnosti eniten ja hän suoritti maisteritutkinnon Sibelius Akatemiassa 2013. Hänellä oli tavoitteenaan täydet pisteet 5/5 ja se onnistui. Onnittelut siitä, että sinniä riitti yhdeksään lukukauteen, ei todellakaan ollut mikään ”kurssi”. (kaartin bändissä välillä) Tänään hän opettaa Helsingissä ja konsertoi motivaatiokseen.

Yksi heistä opettaa musiikkiakin ja soittaa blues-bändissä koskettimia (sähköpianoa), jossa kaverinsa soittaa akkaria ja kummatkin laulavat.

Olin hyvilläni, kun esikoinen kyseli vanhaa kitaraa, että saisiko siitä jonkilaisen pelin kunnostamalla.

Vastasin hänelle, ettei niillä kummallakaan kauan innosta soittaa, ota tuo akustinen Takamine ja jos teille sopii vie tuo Technic-syntikkakin. Olen hyvilläni, että jokainen lapsistamme on musiikin kanssa tekemisissä. Minkä vuoksi?

”Siinä sinulla aina luotettava kaveri, niin ilossa kuin surussakin.” Eikä petä eikä jätä.

Lancerit- yhtyeestä vielä.

Siitä on kirjoitettava, (onko tämä jo se toinen kerta) koska se oli sellainen yhtye millainen sen pitikin olla, vaikka ongelmiakin siinä oli.

Siinä oli soiton osaamista sen verran että ”juuri selvitään” ja ohjelmistoa helpotti, (tai vaikeutti) kun oli kaksi laulusolistia ja vielä Jussikin olisi pystynyt laulamaan muutakin, kuin stemmoja. Ilta lähti hyvin käyntiin toisen setin alkupään biisillä ”Kaksi ruusua”, kun se onnistui kerron osalta kolmiäänisesti. Oli mielenkiintoista seurata yleisön reaktioita tuon jälkeen. Yleisöstä huomasi, että tuon stemmalaulannan jälkeen, he olivat medän faneja ja jäivät odottavalle kannalle mitä sieltä voi jatkossa vielä tulla. Olin tarkkaan miettinyt mihin kohtaa iltaa kaksi ruusua vedetään.

”Ne lienee tarkoitettu, vain käteen armaani kai”... tässä biisissä, varsinkin yksinkertainen stemma-sovitukseni oli onnistunut.

Yksin tykönäni kokeilin b-osan stemmat laulaen ja uruilla melodiaa soittaen. Totesin, että pitäisi toimia ja harkoissa annoin aina alussa Veijolle ja Jussille pätjän stemmoistaan.

Aika pian se alkoi simahtaan. Muutenkin homma toimi, kun kaikki malttoi tehdä, vain sen mitä tarvitaan. Sanat ”mitä tarvitaan” toimii tänäkin päivänä.

Niin Lancerit-yhtyeestä piti

Minulla oli listattuna jokainen setti, joka oli ainut paperi telineelläni. Setin biisejä listasin unilukemisena, käyttäen nuolia. Tuo tuohon kohti ja tuo tuohon pariksi. Listan reunus oli nuolenpäitä niin täynnä, että määräväleini kaikki oli kirjoitettava uusiksi, että jonkimoinen tolkku niissä säilyisi.

Liekkö tässäkin taustalla se ”junttilan tienvarsi”??

Keskustelimme myös biisien paikoista, pareista ym. asiaan liittyvästä, kaikkien kesken. Toiset antoivat minulle valtuudet tehdä niin, tai näin.

Kerroin myös ihan selkeästi, mikä siinä on takana jos joskus vedetään ihan listan vierestä. Esim. Rantakallassa seurailin tarjoilijoita, jotka odottelivat tilauksia keittiön ovipielessä. Alkuillasta heillä oli aikaa hiukan seisoskellakin.

Huomasin, että joku heistä tykkää jostakin laulusta erityisesti. Vaihdoinkin sen paikkaa hiukan ja näin sain hänelle kuin ”janon päälle”, että milloin se tulee. (tällä poistin ruutiinia) Kun sen vuoro tuli ja tarjoilija seiso ovipielessä. Näin kuinka hänelle tuli hyvä mieli. Siitä tuli myös minulle hyvä mieli. Kun hän katsoi meihin päin nostin peukkaa ja nyökkäsin. Näistä pienistä onnenpipanoista sai mieleensä sitä virtaa ja intoa, että ilta-illan jälkeen kiinnostus säilyi.

Myös miesten upslaakit, kengät, kuopimiset ym. hetkutukset ja käden pumppaamiset väänsi suupieliä väkisin kulhon malliseksi, opettelini nauramaan totisella naamalla, vain itsekseen, eikä kukaan huomannut. ”Aina hauskaa olla pittää”.

On muuten hauska näky se miehen musta sämpyläkenkä, kun hiihtää ja hiipii parketilla. Yläpuolella ruutukuvioitu polvisukka ja hiukan lyhyt, leveä ruskea upslaakilahje.

Yhteisapelillä se sujuu. Aiempi oli taukojen aikaan keittiössä korvantaakse jäänyttä kommenttia, kuinka ”muut bändit” alkavat pitkästytymään, kun jokainen ilta samalla rutiinilla vedetään kelloja vilkuillen: ”Eikö se tauko jo kohta tuu”

Tanssipaikoilla yleisölle kokonaisuutena, saatiin aikaiseksi hyvä ilta, jos ykkös yhtyeenä oli jokin tangon taitaja sekä haitari oli hänen yhtyeessään. Pari kertaa taidettiin olla Ylivieskan uimahallilla/ urheilutalolla. Se oli silloin seudun eniten yleisöä vetänyt paikka. Toisella kertaa oli Eino Grön yhtyeineen. Grönin porukka soitti meidän laitteilla ja lähtivät sieltä jo puolilta öin hotelliin. Meille jäi loppuilta ja olimme jo rutinoituneita ja hyvässä iskussa. Tanssien loputtua seuraan toiminnan johtajaa huolestuneena kun hän tulee kiitteleen. Missä on hänen kansionsa, kun noin hyvin onnistuttiin.

Oltiin jo sen verran mukana kuvioissa, että yleensä seuraava keikka sovittiin tuossa kohti. Hän kysyykin:

- Sopiiko teille huhtikuulla uusia sama? Kalenterini on toimistossani, mutta muistan että siinä yksi lauantai on vailla toista yhtyettä.”

Vastaan:

- Soitellaan alkuvuikosta, niin näen kalenterista onko vapaata, sanon hyvilläni.

On mainittava ”**keikoista**”, kun voi olla, joka näitä hommia ei ole tehnyt, saattaa tuntua tylsältä kun jatkuvasti vain kuuluu:

-Kato ko oltiin keikalla. Niin---- ”kato ko oltiin” johtuu siitä totuuteen perustuvasta palautteesta, että keikat on se eteenpäin vievä energia ja bändin jäsenille peili, että meidät on hyväksytty kaartiin.

Mikähän muu voisi olla motivaatio keikkojen sijasta? (turhaa... plätinää)

Minulle ja ehkä muillekin oli tärkeintä että yleisö voidaan palvella niin hyvin kuin osataan. Eikä niitä ”Tex Willer”- keikkoja tarvitsisi soittaa.

Tex Willer- keikka tarkoittaa, kun soittajat lukee soittaessaan uusimpia sarjakuvalehtiä.

Kerran yksi kuukauden rundi jouduttiin perumaan jo ensimmäisen viikon jälkeen. Syynä oli, että olimme vain haitaksi kun baaritiskillä örisijät eivät kuule kunnolla mitä toinen örisee. Esiintymispaikka oli baaritiskin toinen pää. Haapakannel (se palanut) oli paikka ja se oli muuttunut täysin edellisestä kerrasta. Naapuriin oli avattu uusi kelohirrestä rakennettu Sompä niminen ravintola ja kaikki jotka sinne eivät päässeet, kuntonsa vuoksi sisään, tulivat Haapakanteleen tiskille. Sanoin sen paikan hoville, että joudumme perumaan loppukuun työesteiden vuoksi. Kerroin myös että olen hommannut toisen yhtyeen, joka jatkaa tästä. Työesteissä oli sen verran peräinkin, Veijo ajoi rekalla pitkiä päiviä. Usein odottelin hänen kotonaan kun hän saapuu ajosta. Keikalta tultua hän mainitsi, että parin tunnin jälkeen taasen tien päälle.

Olen muistellut ja kirjoittanut tästä Lanserit yhtyeestä lähes lapsellisestikin. Sellainen ”kapalovauva” se minulle oli. Tällä kaikella oli niin suuri merkitys vireyteeni, että täysillä pelataan ja itseluottamus, musiikin suhteen, sai tarvittavia ”ottosia”.

Pitkään alalla olleet varsinkin artistit, ovat maininneet ylikierrosten endorfiinit. Että se on pullo kossua millä uni tulee ja aamusta parsitaan lisää. Tietenkään meitä ei voinut verrata mihinkään julkisuuden bändeihin ja ehkä vähäteltiinkin taitojamme, se kuului ikäistemme kasvatukseen. Yleinen käsitys on ollut kautta aikojen, että se on leuhkimista jos osaa jotakin enemmän, kuin muut. Ja tuollaista ”vauhottajaa” pitää potkia päähän, tai painaa lyttyyn joka tilanteessa. Tämän takia työpaikallani varoin puhumasta sanaakaan soittamisesta.

Omalta kohdaltani voin kertoa mihin omat ylikierrokset hautautui, jos niitä oli. Keikalta tullessa oli niin räätiväsnyt, että uni tuli välittömästi kun kömpi sänkyyn. Ilmeisesti muilla oli sama juttu. Jokaisella oli arkityö, joka antoi sitä oikeanlaista väsyä, siihen päälle valvottu yö, niin lampaita ei tarvinnut räknäillä. Kuitenkin keikkoja oli, siinä määrin harvakseltaan, keskimäärin ehkä keikka toista viikossa, En niistä pitänyt lukua yhteensä. Tietenkin mieli oli hyvillään hyvän keikan jälkeen ja lisäksi kun kalenteri oli pitkälle varattu. Jussi muisti että pisin viikottainen keikkarundi oli Pääsiäisestä loppuvuoteen, siis vähintään keikka per. viikko. Tietenkin väliin kuului ravintolan keikkoja 3 per viikko.

Yksi mainittavan arvoinen rundi oli Matkailijassa muistaakseni -81 Oli heinäkuu ja turistia joka paikassa. Oltiin sovittu kahden viikon putki jokaisena iltana OHO. Onneksemme Veijolle tuli kertausharjoitukseen lähtö ja toinen viikko peruttiin. Muistaakseni saman kesän Juhannusaattona oltiin siellä myös. Olimme opetelleet biisiä A whiter shade of pale, kun sen vuoro tuli Veijo tuumasi, ettei se hänen osaltaan ole vielä esityskunnossa, ”mutta soita instrumentaalina” Vastaan, että mikäs siinä vedetään vaan uruilla. Olisipa sen saanut tallennettua, ilman lauluakin.” Aplooteja” tuli....

Minulla oli talvisin tapana nousta suksille keikan jälkeisenä sunnuntaina ja käydä siellä läpi edellinen soitanto. Jokijäättä Vuorenkalliolle, josta suuntana Maristo ja takaisin. Hyvissä fiilingeissä järjestelin soittolistaa vielä paremmaksi ja fyysinen rasitus toi toisenlaista endorfiiniä, joka löi korville edellistä, että kyllä tuonvertaisen hyvänolon kestää ilman viinaakin. Viinaakin otettiin, mutta ei suruun eikä liikaan iloon.

Innostuksesta

Mistä bändi syttyy ja pysyy innostuneena. Mielestäni se on uusi kappale johon jokainen innostuu. Kerron kahdesta biisistä erityisesti mistä saimme uutta virtaa.

Ensimmäinen:

Oli heinätoiden aika, olin menossa illalla sevästämään heiniä Ahmantien varressa olevalle pellolle. Ajan traktorilla soittokämpän ohi ja näen, että Jussin ja Veijon autot ovat pihalla.

Veijo oli huomannut minut ja tuli pihalle huitomaan, että tuu tänne. Ajan pihalle kysyen:

- Mikä täällä on hätänä? Miten te nyt olette harkoissa? Johon Veijo vastaa:

- Tuu **äkkiä tänne**, meillä on hyvä biisi ohjelmistoon. Sanon, ettei tässä nyt joutaisi, menen kuitenkin sisään.

Kuunteleppa: He aloittavat Sorsan Reggae OK. Tuumaan:

- Hyvältä kuulettua, mutta käyn kuitenkin ensin sevästämässä ne heinät, kun sadetta lupasi yölle. Pojat tiedustelee, että milloin tuut, harjoitellaan sitten?

Sanon, että kymmeneen suunnilleen siellä menee, oletteko vielä silloin? Vastaus oli:

- Ollaan me, saadaan uusi biisi lauantain keikalle. Mielessäni tuumaan, että mainiota kun kaikki samaa kekälettä puhaltaen sytyttää.

Mietin sevästäessäni laulua, mitähän urkuri tekee reggaessa. Tuli mieleeni myös nämät soittokaverini, kuinka mainioita tyypejä jokainen on. Erityisesti ihmettelin Jussia ja Junttia, reggaen suhteen, kuinka he löysivät otteen noin outoon rytmiin.

Veijoa en niinkään ihmetellyt, yleensä kaikki mitä hän toi harjoiteltavaksi oli jo rytmitetty Scanian ratttiin tai käyty kymmeniä kertoja läpi kasetilta ja hänen osaltaan kaikki kulki kuin juna.

Ihmeellistä? Juntin osalta, kun hänellä tuppasi pumppu rytmittymään (flimmeri) väärään napitukseen. Mistä hänen lääkärinsä tiesi varoitella reggaen rytmistä. Sanoen:

- Koita välttää reggaen basson soittoa”.

Heinät tuli seipäille, palatessani huomaa, että toisten autot ovat edelleen siellä pihalla. Alamme harjoitella reggaeta.

Puolilta öin se on hanskassa ja kulkee jo kohtuullisesti. Esitän, että vedetään se siellä tanssipaikalla ensimmäisenä, että muistuu sitten kolmannen setin loppupuolella, kun sen paikka tulee olemaan siellä. Minkä vuoksi tuolla paikalla? Käsitykseni oli, että kolmas setti on se, missä bändi näyttää kyntensä. Syystä, että porukat ei ole liikaa kännissä, mutta sopivasti.

Yleisöltä raivoisat abloodit saatiin keikalla reggaesta. Mielestäni parhaita Euroviisubiisejä suomelta. Ja Veijo ja Lancerit sen vetää noin hyvin, ehkä pidemmässä jalostuksessa niitä stemmojakin sinne olisi tullut enemmän.

Hyvä euroviisu on myös Kirkan ”Hengailaan” ja ensimmäinen Laila Kinnusen ”Valoa ikkunassa”

Jos arvostelua sallitaan. Kaikki on makuasiaa, jokaisella olkoot omansa.

Toinen biisi oli tango?!? Niin, ihme kyllä tango.

Nimi oli Vie Meidät rakkauteen. Olin jo useamminkin maininnut, kun olisi edes yksi tango ohjelmistossa. Ostin aiemmin musiikkikaupasta nuotin, sen intro-välisoitto-osio siinä oli se syötti, joka sai jokaisen innostumaan harjoitella. Opittiin, Ismo sen veti ja minulle tuli tuhti olo että on edes yksi oikea tango, muut hitaat olivat jotain beguine-, low beat, suffle-, tai trolikompile olevia. Tangoiksi noitakin kuulee sanottavan.

Laulun lunnaat 2006

Niin, ensimmäinen julkinen laulaminen tapahtui Pohjankylän tutussa salissa. Soilat-, Fermaatti- ja Corus Vallis-kuorot olivat järjestäneet yhteisen konsertin. Vaihdon väliin he olivat pyytäneet meitä Harmittomia esittämään muutaman laulun.

Olimme vasta vuoden verran reenailleet ja kovin alussa se touhu oli tuolloin.

Harjoituksissa Raimo ”väellä ja voimalla” ehdotti jatkuvasti Nurmion Ramona nimistä biisiä. Minua laulu ei juuri kiinnostanut ja onnekseni Eppu ei oppinut jakamaan lähtöjä oikeaan rytmiin. Laulu oli jonkin aikaa telakalla, kunnes Raimo jälleen sen otti esille.

Jälleen samat sekoilut rytmikassa, keskeytin ja yritin neuvoa oikeaa ajoitusta.

Viimein Eppu tuohtui ja sanoi:

- Laula perkele ihte ko kerran tiiät miten se mennee”. Yritin vedota, että enhän minä ole mikään laulaja, enkä ole vuoden -57 jälkeen laulanut yhtään laulua.

No, ukot päätti tehdä minusta solistin sille laululle. Sanoin kokeilevani opinko sitä milloinkaan.

Ensimmäiseksi laitoin laulun nuoteista syntikkani levyasemalle step record systeemillä, nuotti kerrallaan askeltaen. Jonka jälkeen nuotti edessäni aloin opettelemaan sanoja syntikasta kuuluvaan melodiaan. Pitkiä työreissuja ajaessani opettelin myös sanat ulkoa.

Ok, se alkoi harkoissa kuulettamaan jo joltakin ja sanoin että kyllä kait tämän siellä konsertissa voisi kokeilla, menköön syteen taikka saveen, vuosi oli 2006

Sovittiin konserttiin asuksi valkoinen paita ja mustat housut. Silitän paitaani sunnuntaina, kun puhelimeni soi, vastaan ja yllätys kun toisesta päästä kuuluu ”Se on Veijo joka soittaa” Kysyen neuvoa onko Dextan perässä ja vaihteistossa sama öljy? En tiennyt vastausta vaikka Dexta oli niin tuttu peli. Kerroin hänelle, että pitäisi koittaa laulaa konsertissa julkisesti ensimmäistä kertaa elämässäni. Hän tuumaa, että aika vanhaksippa olet pidätellyt, lykkyä tykö.

Meidän esityspaikka oli kuoropenkkien etupuolella noin kolmen metrin päässä yleisöstä. Onpas tiukka paikka, edessäni kaupungin kultturellit ja sivummalla kolme tasokasta kuoroa ja sali aivan täynnä. HUH

Ajattelin siinä yleisön edessä seisoessani, että kaikkeen kusehen sitä ihtensä laittaa ja vielä vapaaehtoisesti. Jos olisi vaihtoehtona ollut, että pudottaisin kaikki housut alas, tai laulan. Ensimmäinen olisi ollut hyvinkin varteenotettava vaihtoehto siinä tilanteessa.

Esitys meni kuin pitikin mennä ja hyvät palautteet tulivat monestakin suunnasta.

Tänään laulaminen ei tuota suurtakaan ongelmaa ja ohjelmistossamme on useampia lauluja joita laulan solistin roolissa, kuin myös stemmoja. Tarkoitus olisi osata kaikkien sanat ulkoa. Silloin tämänkin tason laulaja kehtaa niitä vetää.

Vielä kun kuulisi mitä sieltä tulee.

Kuulosta vielä seuraava tarina, kun se on musiikissa aika oleellinen aisti. Meidät oli pyydetty Lähi-Vakuutuksen johtajan 50 v. juhliin esiintymään laitoksen pihalle. Esiintymispaikka oli rekka. Joka on rekan lavalta esittänyt jotakin, tietää millainen akustiikka siellä laitojen ja kovien pintojen kammiossa vallitsee, siis kaikista surkein sekamelska. Ainakin puolikuuroille.

Olin kotona totutellut kuulolaitteen kanssa laulamista ja se tuntui onnistuvan ja laitoin sen korvaani.

Laite oli minulle trimmattu jo 2003 Kaapissa se on ollut lähes koko ajan, koska normaali puheen kuulen kohtuullisesti ja meluvammaiselle kaikki häiriöt myös voimistuu samassa suhteessa kun se mitä olisi tarkoitus kuulla.

Vastaavasti Raimolla ei vielä silloin ollut kojeita. Nyt hänellä on kummassakin korvassa sellainen. No, pääasia, että porukassa edes yksi jotakin kuulee, että osataan lopettaa, kun sitä pyydetään.

Tällä kalustolla voisi lähteä vaikka kilpasille kuulovammaisten kisoihin.

Lähdimme liikkeelle ”Meksikon pikajunalla” Huomaan että lava on täynnä monitorista tulevaa narubasson mylvintää, enkä kuule lainkaan kitaraani. Mistäs nyt vire otetaan, pyykkilaudastako? Narubassohan seilailee siellä täällä ja liukuu aina säveltä muutettaessa. Huomaan että lauluni menee täysin penkin alle ja basso virittyy nyt epävireisiin laulu säveliin. Hävettää, hävettää ja paljon.

Tuumaan mielessäni, että onpa kauhea tilanne, no loppuun se vedettiin, vaikka melkoinen riitasointujen rapsodia siitä syntyi. Laitoimme hiukan jazzia skiffleen.

Tämän ”taideteoksen” jälkeen kuulokoje sukkelasti taskuun.

Totean lopuksi mikkiin:

– ”Taisi olla jokaisella eri raideleveys ja taisi toinen kiskokin puuttua joltain pätkältä”.

Näinhän se on, laitetaan puhumalla

mitä soittamalla ei saada tehtyä.

Tässä kohti ainakin, ”puhuminen” oli paikallaan, kun yleisöstä kuului naurun remahdus.

Esiintymispalkkio

Minulle rahan ja palkkioiden yhdistäminen harrastukseen, on kovin ristiriitaista.

Koska, hinta vaatii aina laadun ja näin ollen se velvoittaa esiintyjää olemaan hintansa väärti.

Se laittaa harjoittelemaan ja ajasta alkaa tulla pulaa. Ajatellen työlle vastapainoa,

harrastuksesta tuleekin päinvastainen yhtälö. Silloin harrastus koituu stressiksi.

Mikä harrastuksen maksuttomuudessa on ensiarvoisen tärkeää?

Sinua, tai bändiä kysytään esiintymään, kokemusta kartuttamaan. Siis esiintyminen on se tärkein polttoaine, joka antaa harjoittelulle oikean motivaation. Tärkeä seikka on myös, että ohjelmistoa tulee vedettyä läpi ja on tositilanne, parasta mahdollista reeniä.

Tämän vuoksi Lancerit yhtye soitti Kultakalassa aina kun pyydettiin, jos ei ollut ”parempia keikkoja”. Palkkio oli yleensä melkoisen vaatimaton, kun triolle se oli ajateltu myös tanssipaikoillakin. Hanuristi Pauli Juola toi sen kerran hyvin esille:

- Se onkin yllättävän heikkua tienestiä tuo soittaminen, kerran kun käyt nakkikioskilla ja yhen vaahun ostat, niin tili on selevä.

Harmittomat joutui laittamaan jonkinlaisen taksan keikoillensa, kun muuten ei voitu rajata päällekkäisyyksiä. Myös Lancerit yhtye soitti, palkkiota vastaan. Tietenkään näitä yhtyeitä ei voi verrata keskenään. Silloin mentiin keskimäärin jokainen viikko ohjelma läpi tosi tilanteessa keikalla. Lisäksi oltiin nuoria ja innostuneita. Touhu oli kaikin päin ammattimaisempaa.

Tottakai maksu pitää olla, kun jokainen pystyy tonttinsa hoitamaan ja kokonaisuus on jotain muuta, kuin hälläväliä räpyttelyä.

Joskus tulee mietittyä musiikin syntyjä syviä. Johtuneeko miehillä musiikinteon yhtenä haarana luonnonmukainen soittimella olo ja pyrstösulkien levittely. Metso soittaa ja on esillä ylväänä, jonka koppelo valitsee. Tässäkin suhteessa sukupuolineutraalisuus on astunut kuvioihin, koska tyttöpädejäkin nykyisin on.

Olen ihmetellyt, että onko se musiikin teko niin rankkaa lapiointia, että vaatii leveisiin nahka rannevahvikkeisiin vielä rauta tuet, ettei ranne lynttää.

Niin kaikilla ajoilla taitaa olla omat kulttinsa. Meidän nuoruudessa ”rotantappokengät” (kärki oli hyvin terävä, että pääsi nurkkaan saakka rottaa potkaisemaan, tästä nimi juontuu) oli oltava jaloissa vaikka tangoa rautalankana veti.

Rannetuista päätellen voisi kuvitella kohdallani vaikka mitä, mutta heitänpä vinkin: Kuuntele ”Kalajoen Joulutervehdys” Oi Jouluyö, youtubesta, siellä heavy Ville Palin laittaa mainion soolon.

Harmittomatkin siellä yrittivät stemmoja, mutta enemmän olisi pitänyt olla reeniä alla. Musiikissa useimmiten on vähemmän enemmän.

Harjoittelemisesta

Mainitsin jo aiemmin aiheesta, lähes samoilla sanoilla.

Olen usein törmännyt kysymykseen: ”Pitääkö sinunkin harjoitella, kun olet jo noin kauan soittanut?”

Johon hölmistyneenä vastaan, että miten sitä muuten mitään osaa.

Mistähän moinen käsitys tulee, että bändit ja soittajat ovat yhtä kuin cd-soitin. Levy pesään, play pohjaan ja kuuntelemaan.

Harrastajat harjoittelee jatkuvasti, kuten sanotaan lahjattomistakin.

Vastaavasti ammattilaiset jotka tekevät musiikkia jokaisena päivänä elääkseen, tekevät ”kovemmin duunii” kehittyäkseen, siis harjoittelevat vielä tiivimmin.

Bänditouhuista ym.

Toimivan bändin tärkeimpiä asioita ovat säännölliset harjoitukset ja silloin tällöin uusien biisien mukaantulo. Keikkailevalle bändille säännöllinen harjoitus tulee keikoilta, kunhan niitä on vähintään kahden viikon välein. Jos tulee pitempi katkein on vaarana, että vaikeimmat biisit tippuvat ohjelmistosta. Tietenkin pitemmässä keikkatauossa voi vetää harkat, **mutta?**

Jo vuosia keikkailleelle bänille se on lähes ylitsepääsemätön juttu. ”Ruveta nyt ilmanaikaisen takia raijaamaan kamat kämppään” Jos ne sinne vaivoon saadaan, niin yksi ja sama mies ne joutuu joka kerta kasaamaan ja lastaamaan seuraavalle keikalle lähdetessä. Tämän vuoksi nimekkäimmillä bändeillä on harjoituskamat erikseen aina tällissä harjoituskämpässään.

Bändin **tärkein** näkymätön soitin on **balanssi**. Jos se ei ole kunnossa, olisiko parempi pysyäkin kämpillä räpyttelemässä.

Tätä seikkaa olen hyvin usein miettinyt, että mistä se johtuu, kun ei soitintaan osata laittaa oikeaan tasoon ja aina olisi tärkeintä, että vain minun soitin kuuluu.

Itselläni ehkä kuulosta johtuva lavamelu on antanutkin tähän hyvät eväät yrittää pitää melu

jonkinlaisessa kurissa. Tosin akustisista rummuista johtuen lavamelu tahtoo hipoa jo voimakkaasti melurajan yläpuolella, niissä bändeissä missä on akustiset rummut. Uruissa rajoittimena oli volumipedaali, usein Jussilta kuului huuto ”urut ei kuulu”. Läppä oli ollut pohjassa jo pitkään. Silloin karjuin, että soittakaa pienemmästi että kuulette. Tosin etuvahvistimen gainissa oli vielä vartin vara. En sitä kuitenkaan ruuvannut, kun se viimeinen vartti nosti sellaisen pörinän ja suhinan, ettei sitä välipaikoissa kukaan olisi sietänyt. Myös pikavalintarekisterissä oli 2-asento, se voimakkain master, vielä varalla. Saundi oli kuitenkin niin raaka, että vasta tosi tarpeessa sitä käytin.

Kitaran soitossani rajoittimena on vol potikan asento/equit ja kitaran equat aina samassa tällissä.

Näillä merkkipaaluilla viestitän, että tästä lähdetään rakentaan. Eikä kuuloni pysty erottamaan mitään jos mennään paljon yli.

Ihmettelen niitä jotka väittävät kuulevansa ihan normaalisti, miten he eivät kuule sitä pienempää mekastusta, kun minäkin sen pystyn kuulemaan, paljon liikaa.

Edelleenkin olen voimakkaasti sitä mieltä, jos oma soitin ei kuulu silloin lavamelua on liikaa myös normaalikuuloiselle. Isontamalla omaa soitinta saadaan aikaan sellainen kierre.

Tästä voimakkuuskierteestä johtuen lähes kaikki aloittavat harrastebändit vetää niin suuresti kuin sielu sietää ja vehkeistä lähtee.

On myönnettävä sellainen seikka, että sähkökitara ei soi soittajalleen mitenkään jos kovin pienellä on. Soolot pitääkin olla todella suurella, kun se vain palaisi samaan. Tämä kompin kurkottelu ja pikkuhiljaa suurentuminen on niitä viheliäisimpiä meluvammaiselle.

MINKÄ VUOKSI AINA SAMA ONGELMA, ETTÄ YLEISÖN PITÄÄ TULLA SIITÄ VOIMAKKUUDESTA HUOMAUTTAMAAN. - #α& Φφ α&α Λλ - ? ! ??

Tiedän meluamisen olevan ajan trendi ja ”kato ko ollaa nii kovii”

Ilmeisesti tämän kouhkaamisen vuoksi bänditouhut joudun lopettamaan.

Möykätkööt sitten vaikka 200 db melussa.

Vauhtisokeus, kuin myös äänisokeus ovat hyvin samantapaisia yhtälöitä.

Eli, ajelet 120 km tunnissa ja pudotat nopeude 100 km/h. Edelleenkin vauhti on vaarallisen kova, mutta tunne, että madellaan on voimakas.

Samasta syystä bändinkin melutaso on viimeisessä setissä paljon voimakkaampi, kuin ekassa. Koska jokainen siellä koettaa kurkoitella oman soittimen ääntä kuuluvammaksi.

Tämä on luonnollisempi tapa lähestyä yleisöä, kuin että alussa on jo yli 100db.

Aloittelevat bändit hakevat ympärilleen melusta tietynlaista harjoituskämpän melumuuria, jolloin virheensä voi piiloittaa siihen sumuun. Suuremmilla estraadeilla muuria ei löydy muuten kuin mekastamalla, eikä silloinkaan ja soittajalle tulee epävarma olo huomattessaan nämät jutut pitäisi osata soittaakin. Vol-potikan nuppia osaa vääntää jo kaksivuotiasikin.

Tänään vaan näyttää olevan muotia, että eka setin taso on suurempi, kuin 80-luvulla viimeisessä ja näin ollen viimeisessä tanssitaan kädet tai silentat korvilla.

Kajarista muutama kritiikki. Vajaan kymmenen kertaa olen ollut esiintymässä siellä. Pari kertaa Harmonikkakerhonkin kanssa. Harmittomatkin kävi siellä sähläämässä.

Kajarissa 2015 tämäkin vaikutti rytmittömyyteen soitossamme. Lavalla ei kuullut muuta kuin 10x liian voimakkaalla ollutta bassoa ja että monitoreista kuului ainoastaan basso. Kokonais voluumi ehkä Shellin pihalla olisi ollut sopiva.

Kritiikkiä piti antaa itse tapahtumalle Faceboog eka kuva kertoo kaiken, mitä tässä täydennän yleisöltä kuulluilla kommentaareilla. Kommentit ovat kauttaaltaan:

- Miksi täällä pitää olla näin jumalaton meteli? Johon vastaan:
- En tiedä, olisiko miksaajan asenteella ja bassokuolaamisella osuutensa.
- Ajattele positiivisesti, viime vuonna oli viitisen desibeliä vähemmän.

Kuvasta käy ilmi, että yleisö on hyvin kaukana lavasta, pääsääntöisesti miksauslinjan takana. Kaikki hyvän balanssin ulkopuolella. Mitä se on? Sinne roskasäiliöiden ja lätyt, makkara osastolle, kuuluvat ylikorostetusti matalat taajuudet, basso ja bassorumpu paljonkin yli, oikean balanssin. Laulu kuulu jotenkin, mutta kirkkaammat esim. kitarat ym, eivät kuulu juurikaan. Ymmärtäisin tuon jos olisi esim. 50 000 yleisönä.

Asialle on hyvin yksinkertainen korjaus: Miksauskojussa voluunit normaalille max.85db kuunteluvoimakkuudelle. Yleisö voisi itse säätää voimakkaammaksi, tulemalla lähemmäs lavaa. Tällä olisi esiintyjille suunnaton vaikutus, kun yleisö pällistelisi siinä näköetäisyydellä. Toivoa sopii, että joskus vaikka ensi vuosikymmenellä, tai vaikka sadalla osattaisiin kohtuullistaa.

Lopuksi

Olen muistellut aikani kuluksi ja sadepäivien ratoksi, pintapuolisesti rakkaaseen harrastukseeni liittyviä tapahtumia. Enimmäkseen **plus** + varauksella olevia.

Siinä määrin näin keikkamuusikon elämää, että jos joku tulee ja sanoo työkseen keikkamuusikko. Nostan lippalakkia ja kumarran syvään, ne naiset ja miehet, eivät ole pehmeän leivän syöjiä, jos koko perheen toimeentulo sen varassa on. Se on henkisesti hyvin raflaava ala, kun seuraavalla keikalla pitäisi olla **vähintään** yhtä hyvä kuin edellisellä (ja vaikka vähän parempi). Jos et siihen pysty, onko seuraavaa keikkaa?

Ehkä tässä yksi syy minkä vuoksi hotellihuoneen baarikaappi aukeaa? Niin, aika monella.

Miinusta noissa tekstin sivuissa, näytti tulleen nykyiselle, voimakkaasti vääristyneelle äänentoistolle, joka on mielestäni melua. Meluamisena sitä pitää moni muukin. Ymmärrän kyllä ajan muodin, kun autoissa peräkontin kansi hyppii bassojumputuksen tahtiin.

Mutta ne mieltymyksensä pitäisi jättää sinne peräkonttiin, eikä tuoda niitä pakkokuunneltaviksi yleisötapahtumiin.

Käsitykseni on, että 30-vuoden kuluttua huomattavasti useampi 50v kärsii meluvammoista. On myös todennäköistä, kun ei kuulla, että viittomakielellä ja tekstiviestein vain voidaan kommunikoida.

Huolta se pukkaa, että kuka silloin ehtii tehdä varsinaiset työt, kun ”hyvää huomenta” kuluu jo minuutti tolkulla, kun hiipataan ja hiipataan.

Niin---suoraan korvakäytävässä korvanapista tuleva yli 90 db voi olla pahempi kuin Dextan koppi.

Voi! Kun ymmärrettäisiin pitää ne ”heinäsirkat” hengissä.

Ihan edellisen vuoksi lähes jokaisella sivulla vaahtoan melusta ja kuulosta.

Meidän nuoruudessa ei huvikseen kuunneltu melua, se tuli luontoisetuna leivän hankinnasta ja rakentaessamme hyvinvointiyhteiskuntaa.

Kaikkienensa musiikki on antanut sellaista elämänsuolaa ynnä muuta höystä ja iloa. Olisinko mistään muusta voinut saada enempää. Oli onni että musiikki pysyi vain harrastuksena

Ehkä juuri se, pitää sen niin mielenkiintoisena, kun ei liikaa mielenkiintoa ahmi.

Kummallista tässä kaikessa on ollut ja on edelleenkin, kun luonteeseeni ei kuulu yhtään esilläolo. Olen kaikessa ja aina, mieluummin se ”Takarivin Taavi”

Ehkä luonteessani on myös ikuinen oppositio: ”Puskista on helpompi huudella”.

D.C. al Fine

PS.

Minkä vuoksi Juhasta käytän jatkuvasti sanaa ”Juntti”johtuu: Vain ja ainoastaan: Kun hän itse lankapuhelimeen vastatessaan vastasasi, ilman että tiesi kuka soittaa, kiekkopuhelimissa numeroa ei näkynyt:

-Tämä on Juntin puoliautomaattinen puhelinvastaaja, kukapa siellä”?
Todella hyvä ja persoonallinen basisti, oli Juntti.

Yhtye-historiikki lyhyesti, eri vuosikymmeniltä.

50-luku: Juntti ja Jura ksylofoonit, Pohjankylän koulun juhlissa ja tilaisuuksissa.

60-luku: Juntti ja Jura fanerilandolat, erilaiset kekkerit/tilaisuudet. Rautalankayhtye The Fellow`s perustetaan -67 soittimeni sähkökitara (soolokitara). Esiintymiset tansseissa.
Yle-Keskipohtanmaan taltiointi -67 Unto Jutilan- yhtye ja Fellow`s-yhtye Meidän kappale oli I Can`t Stop Lovin you. Juhlallista se oli kuunnella radiosta, radiossa soittaminen oli todella harvinaista paikallisille päändeille.
Hiukkavaaran viihdeorkesterissa kitaristina.

70-luku: Lancerit yhtye perustetaan. Soittimekseni tulee sähköurut. Tanssikeikkoja ravintoloissa ja tanssipaikoilla. Myös Jura ja Juntti, duuo-keikkoja tilaisuuksissa. Ensimmäinen tallenne; ”Uskon huomiseen”, Rexin studiolla Kokkolassa.

80-luku: Soliat-kuoron säestyksiä, pääasiassa Juntin kanssa, kolmantena mus.opiston pianisti. Myös Lancerit-yhtyeen kanssa säestetään kuoroa.
Lanserit keikkailee säännöllisesti tanssipaikoilla ja ravintoloissa.

Lancerit lopettaa keikkailun. Menen naimisiin, kahdelle jäsenelle tulee vastaavasti ero. Oma perhe oli kohdallani tärkeämpää, kuin keikkailu.

90-luku: Soilat-kuoron säestyksiä, kuoro esiintyy aktiivisesti maakunnissa ja erilaisissa tilaisuuksissa. Hankin puoliakustisen sähkökitaran ja Peavey putkivahvistimen. Arto Nauha kerää ympärilleen soittajia ja perustetaan Kylän-pojat niminen yhtye. Soitamme pääasiassa häissä. Soittimeni ovat koskettimet ja sähkökitara. Duo Jura ja Juntti soittavat tilaisuuksissa.

00-luku: Liityin Kalajoenseudun harmonikkakerhoon komppikitaristiksi. Sota-ajan lauluja esiintymisiä eri puolella Pohjois-Pohjanmaata, kuin myös Keski-Pohjanmaalla
Teemme myös Akustiikan konsertissa livetallenteen, ”Muistoja Syväriältä”
YLE tv 2 taltiointi Ivalon Pelimannipäiviltä -04, joka näkyi 2-kanvalta seuraavana syksynä. (sivulla 33 enemmän)

Soilat-kuoron tallenne On Hetki, Akustiikka-salissa -04, sekä Soilat säestyksiä. Säestyksiä yhteislauluissa Tyngän myllyllä ja muuallakin.

Perustamme skiffle-yhtye Harmittomat -05 Treeniä ja keikkailua erilaisissa ”seuroissa”.

10-luku: Kajari-palkinto 2010

Harmittomat tekee studio live-tallenteen 2011 josta keikat lisääntyvät huomattavasti.

Taasen olemme studiolla josta tuloksena jo muutamia valmiita biisejä.

Tämä tallenne on tehty kuten yleensä niitä tehdään, eli pohjat ensin ja jälestäpäin laulut ja soolot. Soitannot jatkuu....

Televisiointi Ivalossa 2004 pelimannipäivillä

Olimme vaimoni kanssa samalla myös kyläreissulla siskoni ja hänen miehensä kesämökillä Koppelon-kylän Ruottukka nimisessä paikassa.

Tero (johtaja) soittaa aamulla kysyen, että pääsetkö heti Ivalo-hotellille Tv filmaukseen.

Sanon olevani vartin päästä siellä, kun olen yli 10 kilometrin päässä.

Kannamme kampeita Kalevin (basisti) kanssa hotellin taakse aivan ivalo-joen

rantaan. Paikalla on jo Lapin viulisteja. Kysyn heiltä, että mihinkä tässä asetutaan?

He näyttävät paikan jonkinlaisen nuotiopaikan vierestä, joka on parin metrin päässä jyrkästä ahteesta. Laitamme vahvistimme siihen.

Tavallisesti basso ja kitara olivat takarivissä konserteissa. Ja ajattelin, että haitarit sijoittuu meidän etupuolelle.

Haitariukkoja alkoi valumaan pikku hiljaa paikalle, huomattessaan tv-kameran kaikki änkesivät meidän taakse. Vaikka sanoin että etupuolelle on varattu teille paikka, tiputte sieltä ahteelta jokeen kesken esityksen. Niinpä jäätiin Kalevin kanssa eturiviin

Sain tiedon milloin tallenne tulee ulos ja olin sitä katsomassa, kun puhelin soi ja eräs media-alan ammattilainen soittaa hädissään:

- Paa äkkiä tv auki kakkosella oot koko ruudun kokoisena siellä soittamassa.

Vastaan hänelle, että se on auki, huomaatko kuinka rytmiryhmä on eri tahdissa.

Eriaikaisuus johtui kun oli kaksi ottoa ja ekalta tuli ääni ja tokalta kuva, joita ei oltu synkronoitu samaan timeen. No, se on ollut ja mennyt eikä enää kukaan muu muista tapahtumaa. Tapahtuma ei myöskään anna aihetta käyttää titteliä ”televisiosta tuttu”

Mieleen jäänyt tapahtuma kun koko pelimannipäivien esiintyjäkaarti soitti.

Kappale oli Ahti Similän säveltämä valssi ”Kukkia Rakastetulle”

Laulusolisteina Kittilän tyttäret ja Matti.

Erikoinen ohjaus kun kitaristi ja basisti olivat näkyvissä koko ajan eikä solistit.

Jos kysytään? Jännittikö yhtään? Vastaus on: Ei yhtään, soittamassa siellä oltiin eikä filmitähtenä. Soittaminen oli reenattu kunnolla.

Radiotaltiointi, joka tehtiin jo 1967 loppukesästä oli samantapainen, joka meni yhdellä otolla. Kuuntelimme sitä kotona. Siskoni kommentti oli:

- Pelkäsin koko ajan että poika soittaa kohta väärin.

Ehkä kotona saaduista ”se meni poika siinä kohti väärin” kommentteista johtuen.

Oikein soitto ja laulu ovat saaneet riittävästi ottosia, että pyrkimys on aina osaaminen ja sen harjoittelu nöyränä musiikin ehdoilla.

Kalajoella 6.9.2015

© Arvi Jutila